

แนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยครูสุริยเทพ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2567

**GUIDELINES FOR PROMOTING COMPETENCY-BASED CURRICULUM
(CBC) IN EXTRA LARGE SCHOOLS IN PATHUMTHANI PROVINCE**

BY

HATTAYA BOONLOMKAMNGERN

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
SURYADHEP TEACHERS COLLEGE**

GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY

ACADEMIC YEAR 2024

วิทยานิพนธ์เรื่อง

แนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

โดย

หัตยา บุญล้อมกำเงิน

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2567

ผศ.ดร. ประยุทธ์ ชูสอน
ประธานกรรมการสอบ

ผศ.ดร.พิมพ์อุไร ลิ้มปัทม์
กรรมการ

ผศ.ดร.วัลลภา เฉลิมวงศาเวช
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ศ.ดร. สือจิตต์ เพ็ชรประสาน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
16 ตุลาคม 2567

Thesis entitled

**GUIDELINES FOR PROMOTING COMPETENCY - BASED CURRICULUM (CBC)
IN EXTRA LARGE SCHOOLS IN PATHUMTHANI PROVINCE**

by

HATTAYA BOONLOMKAMNGERN

was submitted in partial fulfillment of the requirements
for the degree of Master of Education in Educational Administration

Rangsit University

Academic Year 2024

Asst. Prof. Prayut Chuson, Ph.D.
Examination Committee Chairperson

Asst. Prof. Pimurai Limpapath, Ph.D.
Member

Asst.Prof. Wallapa Chalermvongsavej, Ph.D.
Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Prof. Suejit Pechprasarn, Ph.D.)
Dean of Graduate School
October 16, 2024

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา ความร่วมมือและความช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณหลายท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผศ.ดร. วัลลภา เกลิมวงศาเวช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำให้คำปรึกษาให้กำลังใจและติดตามด้วยความเอาใจใส่ตลอดการดำเนินงานวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผศ.ดร. ประยุทธ์ ชูสอน ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และ ผศ.ดร. พิมพ์อุไร ลิ้มปัทม์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งท่านผู้มีส่วนร่วมในการตอบแบบสอบถามและการตอบแบบสัมภาษณ์ ที่ให้ความคิดเห็นข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์จนทำให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอพระคุณด้วยความเคารพไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณบิดา มารดาและสมาชิกทุกคนในครอบครัว ที่กรุณาให้การอบรมสั่งสอนและสนับสนุนในทุกกิจกรรมมาโดยตลอด รวมทั้งมิตรสหายที่เป็นกำลังใจให้เสมอมา

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณตัวเองที่อดทนและเพียรพยายามไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

หัตถา บุญล้อมกำเงิน
ผู้วิจัย

6305447 : หัตยา บุญล้อมกำเงิน
 ชื่อวิทยานิพนธ์ : แนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษา
 ขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี
 หลักสูตร : ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.วัลลภา เฉลิมวงศาเวช

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์และ ความต้องการจำเป็นต่อหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัด ปทุมธานีและ 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี จำนวนทั้งหมด 132 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามมาตรา ส่วนประมาณค่า 5 ระดับและแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าลำดับความสำคัญของความ ต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี มีลำดับความต้องการจำเป็นจากค่ามาก ที่สุดไปน้อยที่สุด คือ สมรรถนะการจัดการตนเอง ($PNI_{modified} = 0.198$) สมรรถนะการรวมพลัง ทำงานเป็นทีม ($PNI_{modified} = 0.122$) สมรรถนะการคิดขั้นสูง (0.117) สมรรถนะการสื่อสาร ($PNI_{modified} = 0.072$) สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ($PNI_{modified} = 0.051$) และสมรรถนะการอยู่ร่วมกับ ธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน ($PNI_{modified} = 0.038$) และ 2) แนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐาน สมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี มี 6 ด้าน 30 แนวทาง ประกอบด้วย 1) สมรรถนะการจัดการตนเองมี 5 แนวทาง 2) สมรรถนะการคิดขั้นสูงมี 5 แนวทาง 3) สมรรถนะการสื่อสารมี 5 แนวทาง 4) สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมมี 5 แนวทาง 5) สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งมี 5 แนวทาง และ 6) สมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและ วิทยาการอย่างยั่งยืนมี 5 แนวทาง

(วิทยานิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 101 หน้า)

คำสำคัญ: สมรรถนะ, หลักสูตรฐานสมรรถนะ, โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในจังหวัด ปทุมธานี

6305447 : Huttaya Boonlomkamngern
 Thesis Title : Guidelines for Promoting Competency - Based Curriculum (CBC) in
 Extra Large Schools in Pathumthani Province
 Program : Master of Education in Educational Administration
 Thesis Advisor : Asst.Prof. Wallapa Chalermvongsavej, Ph.D.

Abstract

The objectives of this research were to 1) investigate the actual conditions, desirable conditions, and needs of the Competency - Based Curriculum (CBC) in extra-large schools in Pathumthani Province, and 2) propose guidelines for promoting such curriculum. The samples in this study were 132 teachers in extra-large schools in Pathumthani Province. Instrument used included a five-scale questionnaire and semi-structured interviews. Statistics used included percentage, frequency, mean, standard deviation, and the Priority Needs Index (PNI_{modified})

The study revealed that the priority needs for promoting the Competency-Based Curriculum (CBC) in extra-large schools in Pathum Thani Province, ranked from highest to lowest, were self-management competency ($PNI_{\text{modified}} = 0.198$), teamwork collaboration competency ($PNI_{\text{modified}} = 0.122$), higher order thinking competency ($PNI_{\text{modified}} = 0.117$), communication competency ($PNI_{\text{modified}} = 0.072$), active citizen competency ($PNI_{\text{modified}} = 0.051$), and sustainable coexistence with nature and science ($PNI_{\text{modified}} = 0.038$). The guidelines for promoting the Competency-Based Curriculum (CBC) in extra-large schools in Pathum Thani Province consist of six aspects, further divided into 30 sub-guidelines. These included five sub-guidelines for self-management competency, five for higher order thinking competency, five for communication competency, five for teamwork collaboration competency, five for active citizen competency, and five for sustainable coexistence with nature and science competency.

(Total 101 pages)

Keywords: Competency, Competency - Based Curriculum (CBC), Extra-large schools in Pathumthani Province

Student's Signature Thesis Advisor's Signature

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญรูป	ณ
บทที่ 1	บทนำ
	1
1.1	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
	1
1.2	วัตถุประสงค์การวิจัย
	6
1.3	คำถามการวิจัย
	7
1.4	กรอบแนวคิดการวิจัย
	7
1.5	ขอบเขตของการวิจัย
	8
1.6	นิยามศัพท์เฉพาะ
	8
บทที่ 2	การทบทวนวรรณกรรม/ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
	9
2.1	แนวคิดหลักสู่ฐานสมรรถนะ
	9
2.2	แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะ
	17
2.3	หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น
	20
2.4	ข้อมูลพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัด ปทุมธานี
	23
2.5	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
	26

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 3	ระเบียบวิธีการวิจัย	33
	3.1 ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นต่อการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี	33
	3.2 ระยะที่ 2 เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี	38
บทที่ 4	ผลการวิจัย	41
	4.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	42
	4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี	43
	4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี	57
บทที่ 5	สรุปผลและข้อเสนอแนะ	67
	5.1 สรุปผลการวิจัย	68
	5.2 อภิปรายผลการวิจัย	73
	5.3 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	79
	5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	80

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	85
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย	86
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์หาค่า IOC ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือความ เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา	96
ประวัติผู้วิจัย	101

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	ตารางแสดงจำนวนข้อมูลบุคลากร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ใน จังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา พ.ศ. 2565	25
3.1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับจุดประสงค์ข้อที่ 1	33
3.2	แสดงจำนวนผู้ให้ข้อมูลหลักสำหรับวัตถุประสงค์ข้อที่ 2	38
4.1	จำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	42
4.2	สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของแนวทางการ ส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี	43
4.3	สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นของแนว ทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ด้านสมรรถนะการจัดการตนเอง	45
4.4	สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นของแนว ทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ด้านสมรรถนะการคิดขั้นสูง	47
4.5	สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นของแนว ทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ด้านสมรรถนะการสื่อสาร	48
4.6	สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นของแนว ทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ด้านสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมสภาพ	50
4.7	ที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นของแนวทางการ ส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ใน จังหวัดปทุมธานี ด้านสมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.8	สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ด้านสมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน	54
4.9	แนวทางในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี	57

สารบัญรูป

รูปที่

หน้า

1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

5

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ของโลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ความเปลี่ยนแปลงหลายอย่างเกิดขึ้นหลายด้าน ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการขนส่ง สาธารณะ ด้านระบบสังคม ด้านอารยธรรมใหม่ รวมถึงด้านการศึกษา ในความก้าวหน้านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับวิถีชีวิตของมนุษย์ การที่จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณภาพจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับตัวให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง (ณัฐวุฒิ พันทะลี, 2563) แต่การเกิดภาวะโรคระบาดโควิด-19 อย่างรุนแรงทั่วโลก ส่งผลให้ทุกประเทศในโลกซึ่งรวมทั้งประเทศไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจและการศึกษาที่กระทบวิถีชีวิตมนุษย์อย่างไม่หยุดยั้ง เกิดปัญหาที่เลื้อยล้าในสังคมอย่างชัดเจนขึ้นเรื่อย ๆ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในไทยไม่สะท้อนศักยภาพของผู้เรียนที่สามารถออกไปสู่สังคมโลกของการทำงานในอนาคตได้อย่างชัดเจน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) จากการศึกษาไทยแบบเดิมไม่สะท้อนคุณลักษณะของผู้เรียนที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตในโลกยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีและนวัตกรรมเกิดการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด ซึ่งปรากฏเป็นความคิดเห็นหลากหลายมุมมองผ่านสื่อต่าง ๆ อาทิ เช่น ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด ความไม่ใฝ่รู้ การไม่สู้สิ่งยาก หรือเรียนแบบท่องจำเพื่อการสอบเท่านั้น (ปติตดา ปิยสกุลเสรี, 2564) ดังนั้นการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของชาติ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาของประเทศให้สอดคล้องรับกับความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน เพื่อสร้างให้คนไทยมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความสามารถและศักยภาพในการดำรงชีวิต ปรับตนให้พร้อม รับการเปลี่ยนแปลง พร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564)

หลักสูตรการศึกษาของไทยในปัจจุบันคือหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) หลักสูตรนี้ ประกอบไปด้วย 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ หลักสูตรฉบับนี้พัฒนามาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งคงหลักการและกรอบโครงสร้างหลักสูตรเดิมไว้ ต่อมาในปี พ.ศ. 2560 ได้ปรับปรุงมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และสาระภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา และวัฒนธรรม กล่าวได้ว่า หลักสูตรที่กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นผลลัพธ์การพัฒนานี้มีการใช้งานมาแล้วถึง 20 ปี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) อย่างไรก็ตามเมื่อหลักสูตรถูกใช้ผ่านไปในระยะเวลาหนึ่ง จำมีความจำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้เหมาะสมกับระบบโรงเรียน จุดหมายการเรียนการสอน วิธีการสอน การประเมินผล หลักสูตร ให้แตกต่างไปจากเดิม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดศักยภาพที่จะสามารถออกไปสู่สังคมและโลกของการทำงานแห่งอนาคตได้ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2559)

ทั้งนี้การปรับปรุง หรือการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรในปัจจุบันจะเป็นการมุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะ คำว่าสมรรถนะเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของบุคคลในการนำความรู้ ทักษะ เจตคติและ คุณลักษณะต่าง ๆ มาใช้ในการทำงาน การใช้ชีวิตและการแก้ปัญหา (บังอร เสรีรัตน์, 2565) มาประยุกต์ใช้ร่วมกันอย่างบูรณาการ และเหมาะสมกับบริบทแวดล้อม (Khemmani, 2021) ซึ่งสมรรถนะถ้าได้รับการกระตุ้น หรือ เรียนรู้ที่เหมาะสม และส่งเสริมอย่างถูกวิธีจะส่งผลทำให้มีความสามารถที่สูงขึ้น การเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะ โดยผ่านระบบหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-Based Curriculum) ในหลาย ๆ ประเทศได้มีการปรับใช้หลักสูตรนี้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนจะได้เรียนตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียนแล้วนำมาใช้ทำงาน แก้ปัญหา และการดำรงชีวิต ซึ่งในประเทศไทยได้ดำเนินการปรับปรุงอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนที่ต้องเน้นสมรรถนะของผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

ซึ่งปัจจุบันกระทรวงศึกษาได้มีการดำเนินกำหนดกรอบแผนปฏิบัติการปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ โดยกระทรวงศึกษาธิการวางแผนจะนำมาใช้ในกรอบระยะเวลา 3 ปี คือ 1) ปีการศึกษา 2565 – เริ่มใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ สำหรับระดับประถมศึกษา เฉพาะในโรงเรียนที่มีความพร้อม 2) ปีการศึกษา 2566 – เริ่มใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ ระดับมัธยมศึกษา เฉพาะในโรงเรียนที่มีความพร้อม และทุกโรงเรียนในระดับประถมศึกษา 3) ปีการศึกษา 2567 – เริ่มใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ ในทุกโรงเรียนทั่วประเทศ โดยแผนกรอบเวลา 3 ปีนี้ เป็นแผนที่ได้รับการปรับปรุงให้สอดคล้องกับ

สถานการณ์โรคระบาดในปัจจุบันแล้ว คือขยายระยะเวลาการทดลองให้กับโรงเรียนมากกว่าเดิม ให้เวลาแก่คุณครูในการเรียนรู้ ทำความเข้าใจ และเตรียมสอนมากขึ้น ตลอดจนให้เวลานักเรียนในการค่อย ๆ ปรับตัว หลักสูตรฐานสมรรถนะได้ปรับเปลี่ยนจากเดิม 5 ด้าน เป็น 6 ด้าน ซึ่งพิจารณาจากคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กไทยในปัจจุบันต้องการ หลักสูตรฐานสมรรถนะ 6 ด้านได้แก่ 1) การจัดการตนเองอย่างมีความสุข หมายถึง การรัก เห็นคุณค่า รู้เท่าทันอารมณ์ ความรู้สึกของตนเองและสามารถจัดการกับความเครียดได้อย่างมีสุขภาวะ เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง 2) การคิดขั้นสูง หมายถึง มีการคิดอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดอย่างมีเหตุผล มีความคิดสร้างสรรค์ และตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณ 3) การสื่อสาร หมายถึง การรับสาร ส่งสาร อย่างเข้าใจ เคารพ ความเห็นต่างบนพื้นฐานของการแตกต่างทางวัฒนธรรม มีการใช้ภาษาอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ 4) การรวมพลังทำงานเป็นทีม หมายถึง มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน วางแผน ขั้นตอนและแบ่งบทบาทความรับผิดชอบตามความเหมาะสมกับศักยภาพของคนในทีม สร้างความไว้วางใจและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีในทีม เห็นประโยชน์ส่วนร่วมมากกว่าส่วนตน เพื่อให้ทีมบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ 5) การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง หมายถึง เคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น ยอมรับกฎ กติกา และแสดงความคิดเห็นอย่างสันติวิธี มีค่านิยมประชาธิปไตย 6) การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน หมายถึง รู้จักสังเกต กระตือรือร้น รู้เท่าทันวิทยาการ สร้างสรรค์นวัตกรรมที่สามารถอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน ซึ่งนักเรียนทุกคนจะต้องได้รับการพัฒนาและส่งเสริมให้เป็นความสามารถคิดตัวเมื่อจบการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564)

กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรฐานสมรรถนะ ได้กำหนดช่วงชั้นของผู้เรียนออกเป็น 4 ช่วงชั้น และกำหนดระดับของการประเมินสมรรถนะหลักออกเป็นระดับของการพัฒนา 10 ระดับ และระดับความสามารถ 4 ระดับ ได้แก่ ระดับเริ่มต้น ระดับกำลังพัฒนา ระดับสามารถ และระดับเหนือความคาดหวัง โดยผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้นจะมีระดับประเมินการพัฒนาที่แตกต่างกัน ระดับกลางจนถึงระดับสูงสุดพบว่าอยู่ในช่วงชั้นที่ 3 และ 4 คือตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ม.1 - ม.3 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ม.4 - ม.6 ที่กำหนดให้ระดับการพัฒนาสมรรถนะอยู่ในระดับ 5 ถึง 10 แสดงว่าระดับมัธยมศึกษามีความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมสมรรถนะของผู้เรียน ซึ่งครูผู้สอนจำเป็นต้องทราบระดับสมรรถนะผู้เรียนของแต่ละ เพื่อที่จะสามารถส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนทุกคนได้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) ซึ่งโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี มีเป้าประสงค์ในเรื่องการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนด้านทักษะภาษาการสื่อสาร ด้านร่างกายและจิตใจ ด้านความสามารถในการคิด

แก้ปัญหาด้วยตนเอง มีคุณธรรมจริยธรรม และมีคุณภาพชีวิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฐานสมรรถนะ (โรงเรียนคณะกรรมการบริหารปทุมธานี, 2566)

แนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะจะช่วยให้ผู้สอนปรับแนวคิดและมุมมองในการออกแบบและจัดการเรียนรู้จากการเน้นที่เนื้อหาสาระมาเน้นสมรรถนะ ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นองค์รวม ลดภาระและเวลาในการสอบตามตัวชี้วัดจำนวนมาก ทำให้สถานศึกษามีพื้นที่ในการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญจำเป็นของบริบทได้มากขึ้น ในการออกแบบหลักสูตรฐานสมรรถนะได้ยึดหลักความเป็นเอกภาพของชาติในประชาคมโลก บนความแตกต่างบริบทเชิงพื้นที่ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคลอย่างเป็นองค์รวมที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและสามารถฟื้นคืนสถานะสมดุลได้ ด้วยหลักการสำคัญของหลักสูตรฐานสมรรถนะ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564)

ซึ่งจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญและมีความจำเป็นในการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ในการส่งเสริมสมรรถนะให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายของการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นต่อหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

1.2.2 เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

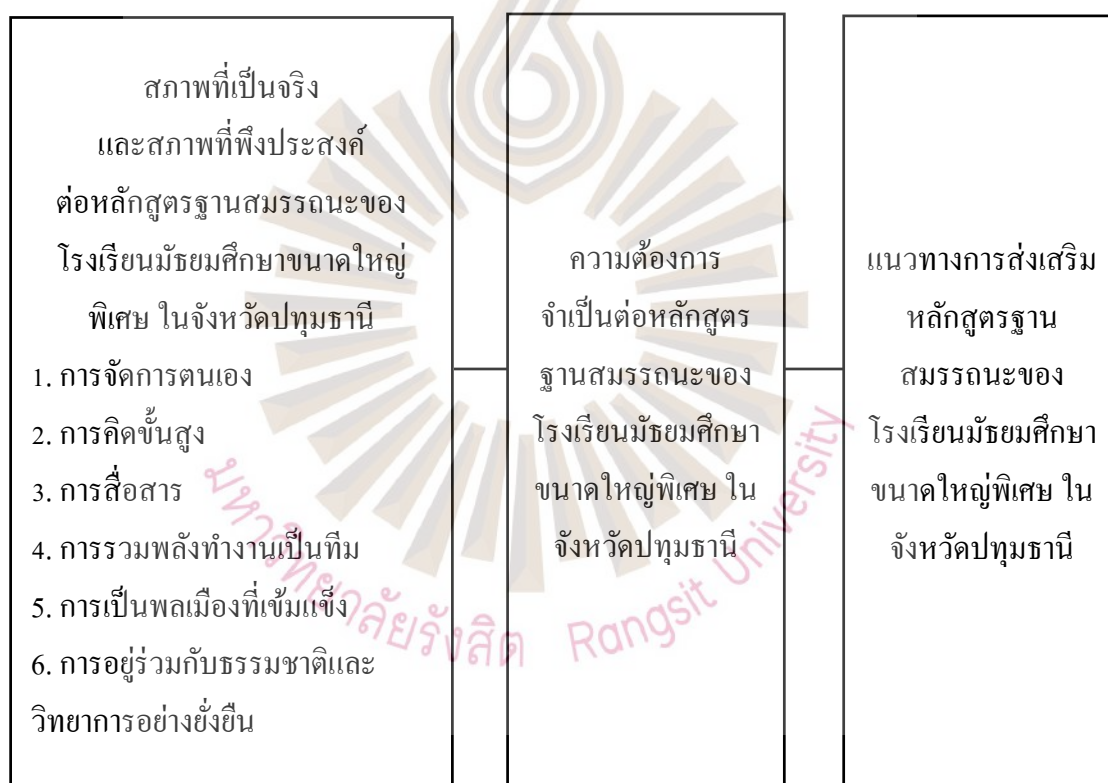
1.3 คำถามการวิจัย

1.3.1 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นต่อหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี เป็นอย่างไร

1.3.2 แนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ควรเป็นอย่างไร

1.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาตัวแปรของแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี โดยได้ทำการศึกษาแนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังรูปที่ 1.1

รูปที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา: ปรับปรุงมาจากสมรรถนะหลัก 6 ด้านตามกรอบหลักสูตรฐานสมรรถนะ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้จะใช้กลุ่มประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ทั้งหมด 132 คน (Total Population Sampling) (Leard, 2023)

1.5.2 ขอบเขตด้านตัวแปรที่จะศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย สภาพความเป็นจริง สภาพพึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการหาแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย 6 ด้าน 1) การจัดการตนเอง 2) การคิดขั้นสูง 3) การสื่อสาร 4) การรวมพลังทำงานเป็นทีม 5) การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง 6) การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน

1.6 นิยามศัพท์

สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะ (Attributes) ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานใดงานหนึ่ง (Job Roles) ให้ประสบความสำเร็จและมีความโดดเด่นกว่าคนอื่น ๆ ในเชิงพฤติกรรม เช่น มากกว่าเพื่อนร่วมงาน ในสถานการณ์ที่หลากหลายกว่าและได้ผลงานดีกว่าคนอื่น เป็นต้น

หลักสูตรฐานสมรรถนะ หมายถึง ทักษะที่กำหนดให้เป็นพื้นฐานของนักเรียนทุกคนต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นความสามารถติดตัวเมื่อจบปีการศึกษา มีลักษณะเป็นสมรรถนะข้ามสาระการเรียนรู้หรือคร่อมวิชาสามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนได้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่

หลากหลายหรือสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้สาระต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่

1) การจัดการตนเอง หมายถึง การรู้จัก รัก เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในตนเอง รู้จุดเด่น จุดด้อย รู้เท่าทันอารมณ์ ความรู้สึกและความเครียดที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของตนเอง เข้าใจสาเหตุและจัดการอารมณ์และความรู้สึกของตนเองได้

2) การคิดขั้นสูง หมายถึง การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผลรอบด้าน

3) การสื่อสาร หมายถึง การรับสาร ส่งสารบนพื้นฐานความเข้าใจและความเคารพ ความเห็นต่าง เลือกใช้วิธีการสื่อสารอย่างเหมาะสมทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการสื่อสาร โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นในสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

4) การรวมพลังทำงานเป็นทีม หมายถึง จัดการระบบและกระบวนการทำงานทั้งของตนเองและผู้ร่วมงาน โดยการทำงานต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน มีการวางแผน ขั้นตอนการทำงานให้ชัดเจน คำนึงถึงผลประโยชน์ของทีมก่อนประโยชน์ส่วนตน แบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้เหมาะสมกับศักยภาพ เคารพ รับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่แตกต่าง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและปรับปรุงกระบวนการทำงาน สร้างและรักษาความสัมพันธ์ในทีม สร้างความไว้วางใจ เห็นอกเห็นใจเพื่อนร่วมงาน ร่วมรับผิดชอบผลการตัดสินใจร่วมกันของทีม

5) การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง หมายถึง การปฏิบัติตนในฐานะคนไทยและพลโลก รู้เคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น โดยยึดมั่นในความเท่าเทียม ค่านิยมประชาธิปไตย เคารพในกฎกติกา และกฎหมาย มีส่วนร่วมทางสังคมด้วยจิตสาธารณะ มีความกระตือรือร้นในการสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกทางสังคม บนพื้นฐานความเท่าเทียมเป็นธรรม

6) การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน หมายถึง เข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับปรากฏการณ์ของโลกและเอกภาพความสัมพันธ์ของคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และธรรมชาติในชีวิตประจำวัน มีความอยากรู้อยากเห็น ช่างสังเกต รู้เท่าทันวิทยาการเทคโนโลยี สร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี คือมีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 2,651 คน

ความต้องการจำเป็น หมายถึง สภาพปัญหาที่ต้องการได้รับการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อ บุคคล หน่วยงาน ซึ่งวัดได้จากการเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น

แนวทางการส่งเสริม หมายถึง การให้การเกื้อหนุน ช่วยเหลือสนับสนุนให้ดีขึ้น เช่น ส่งเสริมการศึกษา เป็นต้น

สภาพที่เป็นจริง หมายถึง ระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรฐานสมรรถนะครูในสภาพปัจจุบัน

สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง ความคาดหวังระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรฐานสมรรถนะของครูซึ่งจะนำไปสู่การเสนอแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

ครู หมายถึง ผู้สอนศิษย์ หรือ ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ ครูต้องปรับปรุงวิธีการสอนเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เป็นแบบอย่างที่ดีมีจรรยาบรรณ มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รักความยุติธรรม ยอมรับและเข้าใจความแตกต่างของเด็กแต่ละคน มีอุดมการณ์ ในงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ครูชำนาญการ ครูผู้ช่วย และครูอัตราจ้าง

บทที่ 2

บทบาทวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง / ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาวิเคราะห์หนังสือ เอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดและทฤษฎี ดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดหลักสู่ตรฐานสมรรถนะ
- 2.2 แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะ
- 2.3 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น
- 2.4 ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะ

2.1.1 ความหมายของสมรรถนะ

ปารุดา สระทองจันทร์ (2557) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง การนำความรู้และทักษะที่มีมาใช้ในการปฏิบัติงานของตน ซึ่งทักษะเหล่านั้น หมายถึง ทักษะ ทักษะคิด ความเชื่อและอุปนิสัยที่จะช่วยส่งเสริมให้คนผู้นั้น ๆ ประพฤติเพื่อให้ปฏิบัติตามเป้าหมายได้อย่างสำเร็จ

ปณิชา คล่องเชิงสาน (2556) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะหรือพฤติกรรม ได้แก่ ทักษะ ความรู้ คุณลักษณะเฉพาะมีโนทัศน์ในตนเอง และแรงจูงใจในการทำงานผสมผสานกันจนทำให้ผู้นั้น แสดงออกเป็นการกระทำหรือพฤติกรรมที่ส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

พลสันท์ โพธิ์ศรีทอง (2553) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง บุคคลปฏิบัติงานได้สำเร็จ และบรรลุผลสำเร็จขององค์กร โดยเกิดขึ้นจากคุณลักษณะเชิงพฤติกรรม พฤติกรรมของคนที่เกิดจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และมีคุณลักษณะร่วม ได้แก่ ลักษณะนิสัยที่ติดตัว แรงจูงใจ การแสดงออกในสังคม บุคลิกภาพ และภาพลักษณ์ตนเอง

ตฤณศิษฐ์ ราชนิคม (2553) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง สิ่งสำคัญต่อองค์กรเพราะจะทำให้องค์กรทราบถึงทักษะที่ต้องการขององค์กร สามารถพัฒนาและช่วยสนับสนุนบุคลากรได้ตรงตามสมรรถนะ

วีรกานต์ ศรีสมัย (2551) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง การคำนึงถึงข้อมูลสารสนเทศ กระบวนการทำงานของวัฒนธรรมองค์กร รูปแบบการปฏิบัติงาน ทักษะ ความรู้ แรงจูงใจ และลักษณะนิสัย ที่เป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จ

สาธิต จินขจร (2563) กล่าวว่า สมรรถนะมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน โดยนำความรู้ ความสามารถ ทักษะและพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงานไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดการสำเร็จขึ้นในองค์กร

สรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง การมีทักษะ ความรู้ แรงจูงใจลักษณะอุปนิสัยเฉพาะตัวนำไปสู่การปฏิบัติงานเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตนเองกำหนด หรือตามเป้าหมายขององค์กรนั้น ๆ กำหนด

2.1.2 องค์ประกอบของหลักสูตรฐานสมรรถนะ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานหลักสูตรกำหนดสมรรถนะหลัก (Core Competency) ไว้ 6 ประการ เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาความสามารถที่จำเป็นของผู้เรียนต่อการใช้ชีวิตในปัจจุบัน และอนาคต นิยามและองค์ประกอบของ 6 สมรรถนะที่เด็กไทยควรมีในการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรฐานสมรรถนะ วัดผลจากสมรรถนะทั้ง 6 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) ได้แก่

1) สมรรถนะการจัดการตนเอง หมายถึง การรู้จัก รัก เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การพัฒนาปัญญาภายใน ตั้งเป้าหมายในชีวิตและกำกับตนเองในการเรียนรู้และใช้ชีวิต การจัดการอารมณ์และความเครียด รวมถึงการจัดการปัญหาและภาวะวิกฤต สามารถฟื้นคืนสู่ภาวะสมดุล

(Resilience) เพื่อไปสู่ความสำเร็จของเป้าหมายในชีวิต มีสุขภาวะที่ดีและมีสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้ดี โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

1.1) การเห็นคุณค่าในตนเอง : คือการรู้จัก รัก เห็นคุณค่าในตนเอง รู้จุดเด่น ข้อจำกัด ความสนใจ ความสามารถ ความถนัด และภาคภูมิใจในตนเอง มั่นใจในตนเอง เห็นอกเห็นใจให้เกียรติและเคารพสิทธิตนเองและผู้อื่น มีความรับผิดชอบในตนเอง

1.2) การมีเป้าหมายในชีวิต : คือการตั้งเป้าหมายในชีวิต มีวินัยในตนเอง สามารถบริหารจัดการเวลา ทรัพยากร สามารถพึ่งพาและกำกับตนเองให้ไปสู่เป้าหมายในชีวิต และมีสุขภาวะที่ดี

1.3) การจัดการอารมณ์และความเครียด : คือการรับรู้ เข้าใจ รู้เท่าทัน อารมณ์ ความรู้สึก ความคิด และความเครียดที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของตนเอง เข้าใจสาเหตุและสามารถจัดการอารมณ์ ความรู้สึก และความคิดของตนเอง

1.4) การจัดการปัญหาและภาวะวิกฤต : คือการรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากปัญหาและภาวะวิกฤต สามารถฟื้นคืนสู่สภาวะสมดุลได้ สามารถเตรียมการ ป้องกัน และแก้ไข เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

การจัดการตนเองเป็นทักษะที่สำคัญในการพัฒนาตนเองในหลากหลายสถานการณ์ การเสริมสร้างทักษะการจัดการตนเองด้วยหลักการทางจิตวิทยาจะทำให้บุคคลได้สำรวจและรู้เท่าทันอารมณ์ ความคิด ของตนเอง ทำให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข เห็นคุณค่าในตนเองมีตั้งเป้าหมายในการดำเนินชีวิตและพัฒนาตนเองเพื่อให้บรรลุกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ (กรณิการ์ แสนสุภา และนเรศ กันธะวงศ์, 2564)

2) สมรรถนะการคิดขั้นสูง หมายถึง สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณบนหลักเหตุผลอย่างรอบด้าน โดยใช้คุณธรรมกำกับการตัดสินใจได้อย่างมี วิจารณญาณ มีความสามารถคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผลด้วยความเข้าใจถึงความเชื่อมโยงของสรรพสิ่งที่อยู่ร่วมกันอย่างเป็นระบบ ใช้จินตนาการและความรู้สร้างทางเลือกใหม่ เพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

2.1) การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking : HOT-CTC) หมายถึง การคิดพิจารณาไตร่ตรองอย่างมีเหตุผลที่มีจุดประสงค์เพื่อตัดสินใจว่าสิ่งใดควรเชื่อหรือควรกระทำ โดยอาศัยการใช้ทักษะหรือกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความเป็นไปได้ของผลลัพธ์จากการตัดสินใจที่ดี เช่น ทักษะการตีความ ประเมิน วิเคราะห์ สรุปความ และอธิบาย ตามหลักฐาน แนวคิด วิธีการ กฎเกณฑ์ หรือบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับข้อมูลที่รวบรวมหรือข้อมูลจากการสังเกต ประสบการณ์ การใช้เหตุผลการสะท้อนคิด การสื่อสาร และการโต้แย้ง

2.2) การคิดเชิงระบบ (System Thinking : HOT-STM) หมายถึง การคิดที่แสดงให้เห็นโครงสร้างทั้งหมดที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันเป็นหนึ่งเดียวกันภายใต้บริบท/ปัจจัยของสิ่งแวดล้อมที่เกิดปัญหานั้น ๆ โดยมองปัญหาให้ลึกลงไปกว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ให้เห็นถึงแบบแผนหรือรูปแบบพฤติกรรมที่เกิดขึ้นให้เห็นรากเหง้าของสถานการณ์และปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์นั้น ๆ จนเกิดความเข้าใจในสถานการณ์ของระบบนั้นอย่างลึกซึ้ง นำไปสู่การแก้ปัญหาที่รากเหง้าของปัญหาอย่างแท้จริง

2.3) การคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking : HOT-CRT) หมายถึง การคิดที่หลากหลายริเริ่ม ประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาต่อความคิดเพื่อการแก้ปัญหาหรือสร้างทางเลือกที่มีประสิทธิภาพ การสร้างความก้าวหน้าในความรู้ หรือการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ โดยอาศัยจินตนาการและทักษะพื้นฐานด้านการคิดริเริ่ม คิดคล่อง คิดยืดหยุ่น คิดละเอียดลออ คิดหลากหลาย คิดวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อให้ได้สิ่งใหม่ที่ดีกว่า แตกต่างไปจากเดิม มีประโยชน์ และมีคุณค่าต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคมมากกว่าเดิม

2.4) การคิดแก้ปัญหา (Problem Solving Thinking : HOT-PRB) หมายถึง การคิดของบุคคลในการระบุปัญหา นิยามปัญหา รวบรวมข้อมูลเพื่อแก้ปัญหา ออกแบบวิธีการแก้ปัญหา เลือกทางเลือกในการแก้ปัญหาและดำเนินการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีเกณฑ์ที่ชัดเจนและครอบคลุมทุกมิติ

ทักษะการคิดขั้นสูงประกอบด้วยทักษะที่หลากหลาย อาทิ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดสร้างสรรค์ การคิดแก้ปัญหาการวิพากษ์และอื่นๆ กลยุทธ์การพัฒนาความคิดขั้นสูงคือการจัดการเรียนรู้ให้รู้จักคิดเป็น โดยเลือกเนื้อหาบางส่วนของบริษัทเรียนมาออกแบบกิจกรรมสร้างเป็นสถานการณ์ของปัญหาให้นักเรียนรู้สึกทำทนายต้องการแก้ปัญหา เน้นการฝึกให้ผู้เรียนคิดในแบบต่าง ๆ เน้นให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อปฏิสัมพันธ์ในสังคมที่มีผลอย่างมากต่อการคิด เห็นคุณค่าความคิดของตนเองและผู้อื่น รู้จักแลกเปลี่ยนความคิดและยอมรับความคิดที่แตกต่าง (กมลพร ทองธิยะ และกิตติชัย สุทธาธิโนบล, 2561)

3) สมรรถนะการสื่อสาร หมายถึง มีความสามารถรับรู้ รับฟัง ตีความ และส่งสารด้วยภาษาต่าง ๆ ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา โดยใช้กระบวนการคิด ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ ความเข้าใจ ในระบบคุณค่า การแก้ปัญหาร่วมกันผ่านกลวิธีการสื่อสาร อย่างฉลาดรู้ สร้างสรรค์ มีพลัง โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

3.1) การรับสารอย่างมีสติและถอดรหัสเพื่อให้เกิดความเข้าใจ หมายถึง การรับสารด้วยความใส่ใจ ผ่านประสาทสัมผัสในการรับสาร ตลอดจนสามารถตีความสารที่ส่งมาได้ทั้ง

ความคิด ความรู้สึก เจตนา ตลอดจนสามารถตีความสารและสามารถนำสารมาใช้พัฒนาตนเองและสังคม

3.2) การรับส่งสารบนพื้นฐานความเข้าใจและความเคารพในความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง หมายถึง การรับส่งสารด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งการเจรจาต่อรองหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล สารสนเทศ องค์ความรู้ ประสบการณ์ ผ่านช่องทางหรือสื่อที่มีความหลากหลาย ทั้งสื่อบุคคล สื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อระคน โดยปราศจากความขัดแย้งต่าง ๆ และรู้เท่าทัน บนพื้นฐานความเข้าใจในบริบทสังคมที่มีความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง ทั้งในระดับชุมชน ชาติ และสากล

3.3) การเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร หมายถึง การเลือกใช้วิธีการสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา ตลอดจนการสื่อความหมายผ่านสื่อในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายในการสื่อสาร โดยมีความรับผิดชอบต่อผลที่จะเกิดขึ้นในสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างทั้งในระดับชุมชน ชาติ และสากล

4) สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม หมายถึง สามารถจัดระบบและกระบวนการทำงาน กิจกรรม และการประกอบการใด ๆ ทั้งของตนเอง และร่วมกับผู้อื่น โดยใช้การรวมพลังทำงานเป็นทีม มีแผน ขั้นตอน ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย มีภาวะผู้นำ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการประสานความคิดเห็นที่แตกต่างสู่การตัดสินใจและแก้ปัญหาเป็นทีม อย่างรับผิดชอบร่วมกัน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและจัดการความขัดแย้งภายใต้สถานการณ์ที่ยุ่งยาก โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

4.1) เป็นสมาชิกทีมที่ดีและมีภาวะผู้นำ มีทักษะการทำงานเป็นทีม รับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนและของทีม มีความยืดหยุ่นในการทำงานร่วมกับกลุ่มคนที่แตกต่าง นำจุดเด่นของตนและสมาชิกมาใช้ในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย สะท้อนการทำงานของตนเองและทีม ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของทีม สร้างแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเอง ให้เป็นที่ยอมรับ และไว้วางใจ ประสานความร่วมมือภายในทีม และระหว่างทีม สร้างค่านิยมใหม่ในการทำงานร่วมกัน และการพัฒนาทีมที่เข้มแข็ง สามารถเป็นต้นแบบผู้สร้างการเปลี่ยนแปลง

4.2) กระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังอย่างเป็นระบบ สามารถจัดระบบการทำงานกิจกรรม และการประกอบการใด ๆ ทั้งของตนเองและร่วมกับผู้อื่น ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย แผนการทำงาน ขั้นตอน และกระบวนการทำงานเป็นทีม เห็นภาพความสำเร็จของทีม คำนึงถึงประโยชน์ของทีมก่อนประโยชน์ส่วนตน แบ่งบทบาทหน้าที่ให้เหมาะสมกับศักยภาพของสมาชิก รับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ด้วยความใส่ใจ มีความพยายามในการทำงานและ

สนับสนุนช่วยเหลือให้เกิดความสำเร็จ เคารพ รับฟัง แลกเปลี่ยน และประสานความคิดเห็นที่แตกต่าง ประยุกต์ใช้ทักษะการคิดขั้นสูงในการตัดสินใจเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ ประเมินและปรับปรุงกระบวนการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ร่วมรับผิดชอบและรับผิดชอบต่อผลการตัดสินใจของทีม เห็นคุณค่าของการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง

4.3) สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการจัดการความขัดแย้ง มีทัศนคติเชิงบวกในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เห็นคุณค่าของสัมพันธภาพที่ดี สร้างและรักษาความสัมพันธ์อันดีในทีม ให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกันปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจ เห็นอกเห็นใจในฐานะที่เป็นมนุษย์ด้วยกัน เคารพและเห็นประโยชน์ของ ความแตกต่างหลากหลาย มีทักษะและใช้วิธีการป้องกันและจัดการความขัดแย้งได้อย่างเป็นระบบ

5) สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง หมายถึง การปฏิบัติตนอย่างรับผิดชอบในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก รู้เคารพสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น เคารพในกฎกติกาและกฎหมาย มีส่วนร่วมทางสังคมอย่างมีวิจารณญาณ อยู่ร่วมกับผู้อื่นท่ามกลางความหลากหลาย เห็นคุณค่าของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีบทบาทในการตัดสินใจและสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมโดยยึดมั่น ในความเท่าเทียมเป็นธรรม ค่านิยมประชาธิปไตย และสันติวิธี โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

5.1) พลเมืองรู้เคารพสิทธิ เคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น ตระหนักในสิทธิเสรีภาพของตนเอง ช่วยเหลือ ให้เกียรติ และเห็นอกเห็นใจผู้อื่นบนพื้นฐานของการพึ่งพาอาศัยกัน โดยปราศจากอคติ ไม่เลือกปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

5.2) พลเมืองรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ ปฏิบัติตนตามกฎหมาย กติกา ข้อตกลง กฎหมาย อย่างถูกต้องและเหมาะสม รับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ตนเองในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก

5.3) พลเมืองมีส่วนร่วมอย่างมีวิจารณญาณ ติดตามสถานการณ์และประเด็นปัญหาของสังคมอย่างมีวิจารณญาณ มีส่วนร่วมทางสังคมด้วยจิตสาธารณะและสำนึกสากล

5.4) พลเมืองผู้สร้างการเปลี่ยนแปลง มีความกระตือรือร้นในการสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกทางสังคม บนพื้นฐานของความเท่าเทียมเป็นธรรม ค่านิยมประชาธิปไตย และสันติวิธี

6) สมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน หมายถึง มีความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับปรากฏการณ์ของโลกและเอกภพและความสัมพันธ์ของคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และธรรมชาติในชีวิตประจำวัน ใช้และรู้เท่าทันวิทยาการเทคโนโลยี มีความอยากรู้อยากเห็นช่างสังเกต เห็นคุณค่า สามารถแก้ปัญหา หรือสร้างสรรค์นวัตกรรมได้เพื่อการดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

6.1) การเข้าใจปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นบนโลกและในเอกภพ: สืบเสาะ ทำความเข้าใจข้อเท็จจริง สาเหตุ กระบวนการ และผลกระทบที่เกิดขึ้นของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนโลก และในเอกภพ

6.2) การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์เพื่อการอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน: มองเห็นปัญหา เชื่อมโยงและประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเพื่อแก้ปัญหา หรือสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อการดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน

6.3) การสร้าง ใช้ และรู้เท่าทันวิทยาการเทคโนโลยี: สร้างและใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างสรรค์ รู้เท่าทัน มีความฉลาดทางดิจิทัล คำนึงถึงผลกระทบต่อชีวิตสิ่งแวดล้อม และสังคม

6.4) การมีคุณลักษณะทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์สำหรับการเข้าใจระบบธรรมชาติและการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน: มีความอยากรู้อยากเห็น ช่างสังเกต เข้าใจระบบธรรมชาติ เห็นคุณค่าของคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เพื่อการดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน

2.1.3 หลักการของหลักสูตรฐานสมรรถนะ

กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดหลักการสำคัญ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) ดังนี้

1) เป็นหลักสูตรที่มีเป้าหมายในการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนที่เหมาะสมตามช่วงวัย เน้นการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล (Personalization) อย่างเป็นองค์รวม (Holistic Development) เพื่อการเป็นเจ้าของการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (Life-Long Learning)

2) เป็นหลักสูตรที่เชื่อมโยงระหว่างสมรรถนะหลักและสมรรถนะเฉพาะในการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome) เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตและการทำงาน

3) เป็นหลักสูตรที่จัดสภาพแวดล้อมและเส้นทางการเรียนรู้ (Learning Pathway) ที่หลากหลาย และระบบสนับสนุนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพหุปัญญาและธรรมชาติของผู้เรียน

4) เป็นหลักสูตรที่มีกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การใช้สื่อและสถานการณ์การเรียนรู้ร่วมสมัย มีความหลากหลาย และยืดหยุ่น ตามความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน (Differentiated Instruction) บริบท จุดเน้นของสถานศึกษา และชุมชนแวดล้อม

5) เป็นหลักสูตรที่มุ่งใช้การประเมินเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้และสะท้อนสมรรถนะของผู้เรียนตามเกณฑ์การปฏิบัติ (Performance) ที่เป็นธรรม เชื่อถือได้ เอื้อต่อการถ่ายโยงการเรียนรู้และพัฒนาในระดับที่สูงขึ้นตามระดับความสามารถ

2.1.4 จุดหมายของหลักสูตร

หลักสูตรฐานสมรรถนะถูกปรับปรุงเพื่อให้เข้ากับบริบทของผู้เรียนในปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) ดังนี้

- 1) รู้จัก รัก เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น จัดการอารมณ์และความเครียด ปัญหาและภาวะวิกฤต สามารถฟื้นคืนสู่ภาวะสมดุล (Resilience) และมีสุขภาวะและมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น
- 2) มีทักษะการคิดขั้นสูงอย่างมีคุณธรรม มีความสามารถในการนำและกำกับการเรียนรู้ของตนเองอย่างมีเป้าหมาย
- 3) สื่อสารอย่างฉลาดรู้ สร้างสรรค์ มีพลัง ด้วยความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- 4) จัดระบบและกระบวนการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย มีความเป็นผู้ประกอบการ ภาวะผู้นำ และจัดการความขัดแย้งภายใต้สถานการณ์ที่มีความซับซ้อน
- 5) ปฏิบัติตนอย่างรับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรม ในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก
- 6) เข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับปรากฏการณ์ของโลกและจักรวาล เข้าถึงและรู้เท่าทันวิทยาการเทคโนโลยีเพื่อการดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน

2.1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตร

หลักสูตรฐานสมรรถนะได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จะเกิดขึ้นต่อผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) ดังนี้

- 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เป็นคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ เคารพสถาบันพระมหากษัตริย์ และยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2) ซื่อสัตย์สุจริต เป็นคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่นทั้งทางกาย วาจาและใจ ยึดหลักความจริงและความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด

3) มีวินัย เป็นคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับ ทั้งของตนเองรอบครัว โรงเรียนและสังคมเป็นปกติวิสัย และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

4) อยู่อย่างพอเพียง เป็นคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม อยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบไม่เบียดเบียนผู้อื่น เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ มีการวางแผนป้องกันความเสี่ยงและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีภูมิคุ้มกัน ในบุคคลที่ดีและปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

5) มีจิตสาธารณะ เป็นคุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคม ด้วยความเต็มใจและกระตือรือร้นโดยไม่หวังผลตอบแทน

2.2 แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะ

ผู้เรียนจะเกิดสมรรถนะได้อย่างมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อได้รับการส่งเสริมจากผู้สอนเป็นอย่างดี ซึ่งแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะสามารถส่งเสริมได้หลายหลายวิธี ดังนี้

2.2.1 หลักการการส่งเสริมผู้เรียน

การส่งเสริมหมายถึง การสนับสนุนหรือการส่งเสริมพฤติกรรมการแสดงออกรวมถึงส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดีขึ้น ซึ่งการส่งเสริมผู้เรียนแบ่งออกได้หลายแขนง (พนม เกตุมาน, 2566) ดังนี้

1) สร้างแรงจูงใจในการเรียน ทำให้เด็กรู้สึกว่าเป็นที่รักของครูและเพื่อน เด็กมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ วิธีการจัดประสบการณ์เรียนรู้และบรรยากาศในการเรียนสนุก เรียนแบบบูรณาการ มีวิธีนำสู่บทเรียน ใช้กิจกรรมหลากหลาย สร้างความรู้สึกรักอยากเรียน อยากรู้ว่ามีอะไรต่อไป สิ่งที่เราเรียนรู้จะเอาไปใช้ในชีวิตจริงอย่างไร นำปัญหาหรือเหตุการณ์ในชีวิตจริงที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้มาสู่การเรียนรู้ ใช้อารมณ์ขัน เรื่องตลกที่เกี่ยวข้อง ข้อคิดประทับใจ ลดความเครียดในการเรียนที่ไม่จำเป็น เช่น ครูไม่เป็นกันเอง ครูดูทำโทษมากเกินไป ใช้เวลาใน

การบ่น เด็กที่ไม่ได้อยู่ในห้อง ทำโทษกลุ่ม ไม่ได้สอน สอนไม่เข้าใจ สอนเร็วเกินไป ให้งานเยอะ การบ้านเยอะ เรียนเข้าใจ/รู้เรื่อง

2) จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม เช่น การจัดตำแหน่งเด็ก จัดที่นั่งใหม่ แบบวงกลม แบบกลุ่มย่อยหลายกลุ่ม แบบไม่มีกลุ่ม การจัดบรรยากาศเหล่านี้จะช่วยให้เด็กรู้สึกไม่เบื่อ สภาพแบบเดิม หรือพาเด็กออกไปเรียนนอกห้องเรียน เช่น ใต้ต้นไม้ สวนหย่อม ห้องประชุม ห้องฝึกสมาธิ เรียนนอกโรงเรียน ในวัด ในโบสถ์ สวนสาธารณะ หอศิลป์ พิพิธภัณฑ์ โรงเรียนอื่น ศูนย์เยาวชน โรงพยาบาล เป็นต้น

3) เปลี่ยนบรรยากาศ สร้างบรรยากาศให้เหมาะกับเนื้อหาบทเรียนเพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการการเรียนรู้

4) ใช้วิธีการสอนหลายแบบ ให้สนุก ประทับใจ จับคู่ กลุ่มผึ้ง (Buzz Group) กลุ่มใหญ่ เขียนเว็บ แผนที่ความคิด (Mind Map) ระดมสมอง (Brain Storming) จัดระบบความคิด (Affinity Diagram)

5) ฝึกให้เขียน บันทึก คิดวิเคราะห์ด้วยตัวเอง

6) ฝึกให้เด็กสังเคราะห์ คิดหาคำตอบที่หลากหลาย

7) มีการทดลองพิสูจน์สิ่งที่คิด หรือเรียนรู้ ถ้าทำทนายการสอนของครู

2.2.2 การส่งเสริมสมรรถนะตามรูปการเรียนรู้

ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันในเรื่องของการรับรู้และประมวลผลข้อมูล ซึ่งเป็นผลมาจากพันธุกรรม การเลี้ยงดูและสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อตอบสนองผู้เรียนที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้สอนควรส่งเสริมการเรียนรู้ให้หลากหลายรูปแบบเพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งรูปแบบการเรียนรู้มีหลายด้าน (Smith, 2020) ดังนี้

1) ด้านการมองเห็น หมายถึง ผู้เรียนกลุ่มนี้จะสามารถจดจำรูปภาพหรือลักษณะรูปร่างรูปทรงและสามารถประมวลผลได้ดี พวกเขาจะมีการรับรู้เชิงพื้นที่และทิศทางได้ดี สามารถเข้าใจรูปภาพ แผนงานได้อย่างง่ายดาย เช่น วาดภาพ จิตเขียน ระบายสี มีความสมดุลในการใช้สี ดังนั้นผู้สอนที่ดีควรส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มนี้ให้จดจำหรือให้เข้าใจเนื้อหาได้ โดยใช้รูปภาพหรือภาพยนต์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาเป็นสื่อการสอน

2) ด้านการฟัง หมายถึง ผู้เรียนกลุ่มนี้จะมีทักษะความสามารถในการฟังที่ดี สามารถจำแนกเสียงต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน มักจะจดจำสิ่งที่ครูพูดและมีส่วนร่วมในชั้นเรียนได้ดี ผู้เรียนกลุ่มนี้ยังสามารถแยกเสียงดนตรี จับจังหวะของระดับเสียง ซึ่งเป็นทักษะสำคัญสำหรับนักร้องหรือ

นักดนตรี ดังนั้นผู้สอนที่ดีควรส่งเสริมผู้เรียนกลุ่มนี้ด้วย บทกลอน หรือเพลงที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้อย่างง่ายขึ้น

3) ด้านการสื่อสาร หมายถึง ผู้เรียนกลุ่มนี้จะเรียนรู้ได้ดีผ่านคำศัพท์ที่ได้ยิน โดยปกติแล้วผู้เรียนกลุ่มนี้ชอบทั้งการพูดและการเขียน เป็นกลุ่มผู้เรียนที่เก่งด้านภาษา มีพรสวรรค์ในการเรียนรู้ภาษาใหม่ ๆ ผู้สอนควรส่งเสริมโดยให้ผู้เรียนกลุ่มนี้ อ่านเรื่องที่สนใจและจดบันทึกหรือนำมาพูดแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนกลุ่มนี้เกิดสมรรถนะด้านการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น

4) ด้านการเคลื่อนไหว หมายถึง ผู้เรียนกลุ่มนี้จะมีพลังงานสูง จะเรียนรู้ได้ดีผ่านการเคลื่อนไหวหรือประสาทสัมผัส ชอบสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงทางกายภาพที่อยู่รอบตัว เช่น ฟันผิว สนุกกับการออกกำลังกายควบคู่ไปกับการลงมือทำ มีความจำที่ยอดเยี่ยม สามารถทำซ้ำบางอย่างได้หลังจากที่เคยทำมาแล้วเพียงครั้งเดียว เรียนรู้ได้ดีในด้านศิลปะและการละคร ดังนั้นผู้สอนควรส่งเสริมกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ใช้การเคลื่อนไหวหรือการจดจำ เช่น การแสดงบทบาทสมมุติให้เหมาะสมกับเนื้อหาซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะที่ดียิ่งขึ้น

5) ด้านการเข้าใจการใช้ตรรกะ (เชิงคณิตศาสตร์) หมายถึง ผู้เรียนกลุ่มนี้มีความคิดเชิงตรรกะที่ดี สามารถประมวลผลข้อมูลที่ซับซ้อนได้ดี มีการวางแผนและจัดลำดับต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ สามารถจำแนกและจัดกลุ่มข้อมูลเข้าด้วยกันเพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น ผู้เรียนกลุ่มนี้มักจะสนุกกับการเล่นเกมที่ต้องใช้การคิด วิเคราะห์ เช่น หมากรุก ดังนั้นผู้สอนต้องส่งเสริมบทเรียนที่เกิดความท้าทาย เช่น สร้างบทเรียนอย่างเป็นระบบ มีแบบแผนและเนื้อหาบทเรียนต้องมีความท้าทายผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถจัดระบบความรู้ ใหม่ได้ดีขึ้น

6) ด้านการเข้าสังคม หมายถึง ผู้เรียนกลุ่มนี้ชอบพบปะสังสรรค์สนุกสนานถ้าได้ทำงานกันเป็นกลุ่ม เป็นผู้ฟังที่ดี และสามารถช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้งได้ ดังนั้นผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนกลุ่มนี้ได้เรียนรู้และทำงานเป็นทีมเป็นวิธีดึงดูดความสนใจผู้เรียนกลุ่มนี้ได้ดี และยังสามารถช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้ดีขึ้นด้วย

7) ด้านการรักสันโดษ หมายถึง ผู้เรียนกลุ่มนี้ต้องการเรียนรู้ด้วยตนเอง ชอบอยู่ตามลำพังในพื้นที่ส่วนตัว มีทักษะการจัดการตนเองที่ยอดเยี่ยม มีแรงจูงใจในตนเองและความอิสระสูง ชอบจดบันทึกข้อมูล เพื่อวิเคราะห์และหาแนวทางแก้ไข ชอบตั้งเป้าหมายและวางแผน ดังนั้นผู้สอนควรส่งเสริมบรรยากาศให้ผู้เรียนกลุ่มนี้รู้สึกเป็นส่วนตัว สงบ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี

8) ด้านการอยู่กับธรรมชาติ หมายถึง ผู้เรียนกลุ่มนี้ ชอบสำรวจและเพลิดเพลินกับการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติ มักจะสังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อยในสภาพแวดล้อมของ

เขา ดังนั้นผู้สอนควรส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียนสำหรับผู้เรียนกลุ่มนี้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาสภาพแวดล้อมและได้ศึกษาธรรมชาติตามความสนใจของผู้เรียนกลุ่มนี้

2.3 หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น

2.3.1 ความหมายของความต้องการจำเป็น

กัลย์วิสาข์ ชาราวร (2560) กล่าวถึงความหมายของความต้องการจำเป็นว่า เป็นกระบวนการกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่เกิดขึ้นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นอย่างเป็นระบบ จากนั้นจัดลำดับความสำคัญ ของความแตกต่าง เพื่อระบุความต้องการจำเป็น แล้วเลือกความต้องการจำเป็น ที่สำคัญมาแก้ไข

พัชนี บุญคง (2560) กล่าวว่าความหมายของความต้องการจำเป็นคือสิ่งที่จำเป็นของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยเกิดจากการเปรียบเทียบข้อมูลความแตกต่างระหว่างสภาพความเป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์แล้วนำมาวิเคราะห์ว่าเกิดช่องว่างระหว่างกันมากน้อยเพียงใดและมีความสำคัญเร่งด่วนเพียงใดที่จะได้รับการตอบสนอง

รัชชนก ศิริ โสภิตกุล (2558) กล่าวว่ากระบวนการประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึงกระบวนการที่เป็นระบบวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบัน กับ สภาพที่คาดหวัง ในการหาความต้องการจำเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลในการตัดสินใจเลือกหรือหาวิธีการแก้ไขปัญหานั้นได้ตรงกับสภาพที่เป็นอยู่จริง หรือความต้องการที่แท้จริง

สุวิมล ว่องวานิช (2558) กล่าวว่ากระบวนการประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึงกระบวนการที่เป็นระบบ ซึ่งใช้เพื่อกำหนดความแตกต่างระหว่างสภาพที่มุ่งหวัง กับ สภาพที่เป็นอยู่จริง ส่วนใหญ่จะเน้นที่ความแตกต่างของผลลัพธ์ (Outcome Gaps) จากนั้นมีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความแตกต่างนั้น และเลือกความต้องการจำเป็นที่สำคัญมาแก้ไข

อัญชลี เรือนแก้ว (2560) กล่าวว่าความหมายของความต้องการจำเป็นคือ เป็นกระบวนการที่ดำเนินการหาช่องว่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็น แล้วนำช่องว่างดังกล่าวมาจัดลำดับความสำคัญ แล้วเลือกความต้องการจำเป็นนำไปแก้ไขต่อไป

Caslin and Tibeziinda (2014) กล่าวว่าความหมายของความต้องการจำเป็นคือ กระบวนการจัดลำดับความสำคัญ การตัดสินใจ ที่วางแผนการพัฒนาลำดับที่เป็นอยู่กับผลลัพธ์โดยการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลจากบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ

Reviere, Berkowitz, Carter, and Ferguson (1996) กล่าวว่าความหมายของความต้องการจำเป็นว่าเป็นคือ ช่องว่างระหว่างสภาพการณ์ที่เป็นจริง และที่เป็นอุดมคติ ซึ่งเป็นที่รับรู้ทั้งของก่านิยมในชุมชน และยอมรับให้มีการเปลี่ยนแปลงได้

สรุปได้ว่า ความหมายของความต้องการจำเป็น หมายถึง การจัดลำดับความสำคัญของช่องว่างที่เกิดจากการเปรียบเทียบระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพพึงประสงค์ แล้วนำช่องว่างนั้นมาเรียงลำดับหาความต้องการจำเป็นที่จะแก้ไขต่อไป

2.3.2 หลักประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช (2558) กล่าวว่า วิธีการที่ใช้หลักประเมินความแตกต่างที่นิยมใช้กันมากเป็นวิธีที่มีรากฐานมาจากการประเมินความต้องการจำเป็นที่ใช้โมเดลความแตกต่างซึ่งมีการรวบรวมข้อมูลแบบการตอบสนองคู่ จากมาตรวัดที่แสดงระดับความสำคัญ (I = Importance) ของข้อความนั้น เปรียบเสมือนค่าที่บอกระดับของ “What Should of Success” และมาตรวัดที่แสดงระดับที่ข้อรายการนั้นได้รับการตอบสนองหรือระดับสัมฤทธิ์ ผล (D = Degree of Success) ที่เป็นอยู่ในลักษณะนั้นเปรียบเสมือนค่าที่บอกระดับของ “What Is” สูตรในการคำนวณระดับความต้องการจำเป็นมี 4 วิธีดังนี้

1) วิธี Mean Difference Method (MDF) คือการหาผลต่างของค่าเฉลี่ยของ I และค่าเฉลี่ยของ D บางคนเรียกวิธีนี้ว่า Rank Order of Difference Scores

$$MDF = I - D$$

ข้อดี ของการใช้วิธีการจัดลำดับความสำคัญตามผลต่างของค่าเฉลี่ย คือ เป็นวิธีที่สามารถวิเคราะห์ได้ง่ายไม่ต้องใช้สถิติวิเคราะห์ขั้นสูง สามารถวิเคราะห์ด้วยมือ และเป็นที่น่าเข้าใจง่าย

ข้อเสีย ของวิธีนี้ คือ บางครั้งความต้องการจำเป็นหลายข้อมีคะแนนความแตกต่าง (Difference Score) เท่ากันทำให้มีการตีความว่าเป็นการต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญเท่ากันโดยไม่ได้ให้ความสนใจกับระดับสภาพที่เป็นอยู่จริงกับสภาพที่ควรจะเป็นว่ามากกว่าหรือน้อยกว่าวิธีนี้จึงเป็นวิธีที่วิจารณ์กันว่า ข้อรายการหลายข้ออาจมีระดับความคาดหวัง (Expected หรือ What Should Be) สูงมาก แต่ผลการวิเคราะห์อาจปรากฏว่าใช้ความต้องการจำเป็นในระดับต้น ๆ ถ้าหากข้อรายการนั้นมีระดับบรรลุความสำเร็จหรือสภาพที่เป็นจริง (What Is) สูงด้วย ในขณะที่บางข้อรายการซึ่งไม่ได้เป็นข้อที่มีระดับความคาดหวังสูง (สำคัญน้อยกว่า) แต่ระดับสัมฤทธิ์ ผลหรือสภาพที่เป็นจริงต่ำ อาจเป็นความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญสูงกว่า

2) วิธี Priority Needs Index (PNI) เป็นวิธี การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นซึ่งพัฒนาขึ้นมาโดยใช้ค่าสถิติในรูปดัชนีที่สามารถบอกค่าต่ำสุด และสูงสุดได้ Lane, Crofton, and Hall (1983 อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวานิช, 2558) ได้สร้างดัชนีชื่อว่า Priority Needs Index (PNI) ซึ่งดัดแปลงมาจากวิธีการจัดเรียงตำแหน่งความต้องการจำเป็นจากความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวังกับที่เป็นอยู่จริง (Mean Difference) โดยการถ่วงน้ำหนักของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง I และ D ด้วยน้ำหนักความสำคัญของ I

$$PNI = (I-D) \times$$

3) วิธี Priority Needs Index (PNI) แบบปรับปรุง เป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI ดั้งเดิม โดย นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช (2550) ซึ่งเป็นวิธีที่หาค่าผลต่างของสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวัง (I - D) แล้วหารด้วยค่า D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่วงกว้างมากเกินไป และให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่ เป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม

$$PNI_{\text{modified}} = (I - D) / D$$

PNI แทน ค่าดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
I แทน คะแนนเฉลี่ยตามสภาพที่คาดหวัง

D แทน คะแนนเฉลี่ยตามสภาพปัจจุบัน

4) การวิเคราะห์เมทริกซ์ (Matrix Analysis) เป็นวิธีการวิเคราะห์ที่เน้นการเสนอการดำเนินงานของหน่วยงานในส่วนที่เป็นจุดแข็งและจุดอ่อนที่ควรได้รับการพัฒนา โดยการแบ่งตารางออกเป็น 4 ช่อง แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่มุ่งหวัง (หรือเรียกว่าเกณฑ์ที่ควรจะเป็น) และสภาพที่เกิดขึ้นจริง จุดที่ใช้แบ่งอาจเป็นค่าเฉลี่ยของคะแนนสูง – ต่ำ ที่กำหนด หรือเกณฑ์ที่ผู้ประเมินเห็นว่าเหมาะสมที่จะเป็นจุดตัด (Cat – Off Score)

1 หมายถึง เกณฑ์ที่ควรจะเป็นมีระดับต่ำ แต่ผลการดำเนินงานสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดหมายความว่า ผลการดำเนินงานมีคุณภาพเกินเกณฑ์ที่กำหนด

2 หมายถึง เกณฑ์ที่ควรจะเป็นมีระดับสูง และผลการดำเนินงานสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด หมายความว่า ผลการดำเนินงานประสบความสำเร็จในระดับดี

3 หมายถึง เกณฑ์ที่ควรจะเป็นมีระดับสูง แต่ผลการดำเนินงานต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดหมายความว่า ผลการดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ ต้องทำการแก้ไขปรับปรุงอย่างยิ่ง

4 หมายถึง เกณฑ์ที่ควรจะเป็นมีระดับต่ำ และผลการดำเนินงานต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด หมายความว่า ผลการดำเนินงานยังอยู่ในสภาพที่ไม่ดีนักแต่ยังไม่น่าวิตกมาก เนื่องจากหน่วยงานให้ความสำคัญกับตัวบ่งชี้ นั้น ไม่สูงมาก

2.4 ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

2.4.1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

1) เป้าประสงค์ของโรงเรียน มีดังนี้

1.1) นักเรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีทักษะด้านเทคโนโลยี มีทักษะอาชีพ และมีทักษะทางภาษาอย่างน้อยสองภาษา

1.2) นักเรียนมีการพัฒนาความสามารถในการคิด การศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง การแก้ปัญหาและการผลิตผลงาน นวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์

1.3) นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะชีวิต มีความภูมิใจในความเป็นไทยและท้องถิ่นมีศักยภาพเป็นพลโลก

1.4) นักเรียนมีพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจ

1.5) โรงเรียนมีหลักสูตรตามมาตรฐานสากลที่เน้นการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน และพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.6) โรงเรียนมีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ

1.7) โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน

1.8) ครูและบุคลากรทางการศึกษามีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญและการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ

2) กลยุทธ์หลักของโรงเรียน มีดังนี้

2.1) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นเลิศและมีทักษะตามศตวรรษที่ 21

2.2) ส่งเสริมคุณลักษณะผู้เรียนด้านการเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

2.3) โรงเรียนพัฒนาคุณภาพการศึกษามุ่งสู่มาตรฐานสากล

2.4) โรงเรียนใช้การบริหารจัดการสถานศึกษาด้วยระบบคุณภาพ

2.5) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพสู่ความเป็นครูมืออาชีพ

อาชีพ

3) พันธกิจของโรงเรียน มีดังนี้

3.1) พัฒนานักเรียนให้มีความเป็นเลิศด้านวิชาการ มีทักษะด้านเทคโนโลยี

ทักษะอาชีพและทักษะทางภาษาอย่างน้อยสองภาษา

3.2) พัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการคิด การศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง

การแก้ปัญหาและการผลิตผลงาน นวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์

3.3) ส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะชีวิต มีความภูมิใจ

ในความเป็นไทยและท้องถิ่น มีศักยภาพเป็นพลโลก

3.4) ส่งเสริมนักเรียนให้ได้รับพัฒนาทางร่างกายและจิตใจ

3.5) โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรตามมาตรฐานสากลที่เน้นการส่งเสริมการ

เรียนรู้ของนักเรียนและพัฒนาคุณภาพชีวิต

3.6) พัฒนาโรงเรียนให้มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ

3.7) ส่งเสริมนักเรียนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน

3.8) ส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษามีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้

ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ

2.4.2 โครงสร้างการบริหาร

1) การจัดโครงสร้างการบริหารแบบกระจายอำนาจโดยผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นที่ปรึกษามอบนโยบายผ่านบอร์ดคณะกรรมการบริหารของโรงเรียนมีรองผู้อำนวยการสถานศึกษาแต่ละฝ่าย เป็นคนดำเนินการตามโครงการ

2) การดำเนินการในสถานศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นผู้มอบนโยบายผ่านคณะกรรมการเครือข่าย เครือข่ายผู้ปกครอง สมาคมผู้ปกครอง ครู ศิษย์เก่า/มูลนิธิ/ชมรมครูเก่า เป็นกรรมการในการดำเนินงาน การกระจายอำนาจ 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบริหารงานวิชาการ กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน กลุ่มบริหารงานแผนและงบประมาณ และกลุ่มบริหารงานทั่วไป

2.4.3 ข้อมูลบุคลากร

ตารางที่ 2.1 ตารางแสดงจำนวนข้อมูลบุคลากร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ประจำปีการศึกษา พ.ศ. 2565

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	วิทยฐานะ	ระดับ ตำแหน่ง	ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา (คน)		
				ชาย	หญิง	รวม
1. ผู้อำนวยการ โรงเรียน	1	ชำนาญการพิเศษ	คศ.3	1	-	1
2. รองผู้อำนวยการ โรงเรียน	2	ชำนาญการ	คศ.2	1	1	2
	2	ชำนาญการพิเศษ	คศ.3	-	2	2
3. ข้าราชการครู	45	-	คศ.1	11	34	45
	25	ชำนาญการ	คศ.2	5	20	25
	15	ชำนาญการพิเศษ	คศ.3	2	13	15
4. ครูผู้ช่วย	36	ครูผู้ช่วย	-	12	24	26
5. ครูอัตราจ้าง	11	-	-	6	5	11

ที่มา: กลุ่มสาระสนเทศ สนพ.สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

กิจศักดิ์ มโนพัฒนกร และชลธิชา คำกองแก้ว (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะหลักตามกรอบหลักสูตรฐานสมรรถนะของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะหลักตามกรอบหลักสูตรฐานสมรรถนะของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีลำดับความต้องการจำเป็นจากค่ามากที่สุดไปน้อยสุด คือ สมรรถนะการจัดการตนเอง สมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน สมรรถนะการคิดขั้นสูง สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม และสมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง กับสมรรถนะการสื่อสาร 2) ผลการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศและระดับชั้นพบว่า สมรรถนะที่มีค่ามากที่สุด คือ สมรรถนะการจัดการตนเอง

กัมพล เจริญรักษ์ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการจำเป็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และศึกษานิเทศก์อยากปรับเปลี่ยนเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ 2) ได้หลักสูตรฐานสมรรถนะ จำนวน 7 โรงเรียนของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา รุ่นที่ 1 โดยหลักสูตรฐานสมรรถนะผ่านการวิพากษ์ของผู้ทรงคุณวุฒินำมาปรับปรุงตามคำแนะนำ แล้วเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้ความเห็นชอบ และคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาระยองของอนุมัติให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดระยอง รุ่นที่ 1 ทั้ง 7 โรงเรียน ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2563 เป็นต้นไป 3) สถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา รุ่นที่ 1 นำหลักสูตรฐานสมรรถนะไปใช้โดยการแปลงหลักสูตรไปสู่การจัดกระบวนการเรียนรู้ และผลการนิเทศพบว่า นักเรียนมีความสุข สนุกในการเรียนรู้สนใจที่จะเรียนมากยิ่งขึ้นเป็นเจ้าของกิจกรรมและเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ 4) ผลการประเมินการใช้หลักสูตรสมรรถนะของสถานศึกษานำร่องของผู้บริหารและครูมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ชีส๊ะ บิลโหด (2022) ที่ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะเพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสะบ้าย้อยวิทยา ผลการวิจัยพบว่า การเลือกเนื้อหาที่สามารถพบเจอได้ในชีวิตประจำวันจะทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ใหม่กับประสบการณ์เดิมของผู้เรียนได้ง่ายขึ้น และการเลือกเนื้อหาที่สามารถเชื่อมโยงกับชีวิตจริงได้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจากสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการคิดและแก้ปัญหาของผู้เรียนได้

บังอร เสรีรัตน์ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนฐานสมรรถนะแบบพसानรายวิชาสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนฐานสมรรถนะแบบพसानรายวิชา มี 4 องค์ประกอบคือ แนวคิด จุดมุ่งหมาย กระบวนการจัดการเรียนการสอน และผลที่ได้รับจากรูปแบบ 2) นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีสมรรถนะการทำงานเป็นทีมในการศึกษาชุมชนหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการเรียนการสอน โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับความเป็นผู้นำ การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การเปิดใจพร้อมประสานความคิดเห็นที่แตกต่าง การรักษาความสัมพันธ์อันดี การแก้ปัญหาอย่างสันติ และทักษะการเก็บข้อมูล

นริศรา มากมี และธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเตรียมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า 1) แนวทางเตรียมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1 พบว่ามีทั้งหมด 17 แนวทาง แบ่งออกเป็น ด้านการจัดทำหลักสูตร 4 แนวทาง ด้านการวางแผนการใช้หลักสูตร 5 แนวทาง ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ 3 แนวทาง และด้านการประเมินหลักสูตร 5 แนวทาง 2) ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติของแนวทางเตรียมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตรเขต 1 พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการจัดทำหลักสูตร และด้านที่มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านการประเมินหลักสูตร

นุชนาฏ มหาชีโนรส (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์เห็ดนางฟ้า สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรฐานสมรรถนะ เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์เห็ดนางฟ้า สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อธิบายรายละเอียดได้ด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) สมรรถนะหลัก จำนวน 3 สมรรถนะคือ สมรรถนะการจัดการตนเองการรวมพลังทำงานเป็นทีม การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน 2) สมรรถนะเฉพาะ จำนวน 2 สมรรถนะ คือ การเพาะเห็ดนางฟ้าและการแปรรูปเห็ดนางฟ้า 3) โครงสร้างของหลักสูตร จำแนกออกเป็น 6 หน่วยการเรียนรู้ใช้เวลาในการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ละ 3 ชั่วโมงรวมทั้งหมด 18 ชั่วโมง 4) แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผน ซึ่งเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะที่มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.30) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะเรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์เห็ดนางฟ้า สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนที่ได้รับ การจัดการเรียนรู้ โดยเรียนจากการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์เห็ดนางฟ้า สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีผลการผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ($X = 25.57$, $S.D. = 2.13$) สูงกว่าก่อนเรียน ($X = 13.13$, $S.D. = 1.72$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พรพิชิต ทิพา (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) การวิเคราะห์โมเดลองค์ประกอบตัวบ่งชี้การส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา ทั้ง 6 ด้าน 34 ตัวบ่งชี้มีค่าเป็นบวก ตั้งแต่ 0.614 ถึง 0.847 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า โดยเรียงลำดับค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากมากไปน้อย คือด้านการวัดและประเมินผล ด้านการใช้วิจารณญาณในการรับข้อมูล ด้านการวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหา ด้านทักษะชีวิตและการสร้างสรรค์ผลงาน ด้านการใช้ภาษาในการสื่อสาร และด้านการส่งเสริมศักยภาพตามความถนัด น้ำหนักองค์ประกอบ เท่ากับ 0.847, 0.840, 0.782, 0.759, 0.664 และ 0.614 ตามลำดับ มีดัชนีวัดระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ค่าไค - สแควร์ (Chi-Square) = 1153.306 ที่องศาอิสระ (df) = 521 ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ ($\text{Relative Chi-Square}$) = 2.21 ค่า $GFI = 0.945$ ค่า $AGFI = 0.947$ ค่า $CFI = 0.994$ ค่า $SRMR = 0.0620$ และ ค่า $RMSEA = 0.0301$ แสดงว่า โมเดลมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง 2) แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วย 6 แนวทาง ได้แก่ การใช้ภาษาในการสื่อสาร การวัดและประเมินผล การวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหา การใช้วิจารณญาณในการรับข้อมูลการส่งเสริมศักยภาพตามความถนัด ทักษะชีวิตและการสร้างสรรค์ผลงาน

วสันต์ สรรพสุข (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งตามแนวทางการศึกษาเชิงวิพากษ์สำหรับนิสิตวิชาชีพครู ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรมีองค์ประกอบ ได้แก่ สภาพปัญหาและความจำเป็นของหลักสูตรหลักการของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร สมรรถนะสำคัญของหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหาหลักสูตรแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และแนวทางการวัดและประเมินผล โดยหลักสูตรกำหนดสมรรถนะย่อยของความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ได้แก่ 1) เคารพสิทธิเสรีภาพและความแตกต่าง 2) ความรับผิดชอบต่องาน 3) การมีส่วนร่วมอย่างเสมอภาคเท่าเทียม และ 4) มุ่งสร้างความเป็นธรรมในสังคม และ 2) ผลการใช้หลักสูตรได้ช่วยเสริมสร้างนิสิตให้มีสมรรถนะความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งด้านเคารพในสิทธิเสรีภาพและความแตกต่าง และการมีส่วนร่วมอย่างเสมอภาคเท่าเทียมเพิ่มสูงขึ้น แต่ขณะเดียวกันก็ต้องเร่งพัฒนาสมรรถนะด้านความรับผิดชอบต่องาน และมุ่งสร้างความเป็นธรรมในสังคมให้แก่ นิสิตวิชาชีพครู

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

James (2019) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาความสำเร็จของนักเรียนสำหรับนักเรียนที่หลากหลายโดยใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ มากมายที่นักศึกษาที่ด้อยโอกาสแบบดั้งเดิมต้องเผชิญในการศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยเฉลี่ย และกำหนดหลักสูตรที่มีศักยภาพและวิธีแก้ปัญหาการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมนุษยศาสตร์ บางครั้งความเป็นตัวตนอาจถูกแทรกซึมเข้าไปในหลักสูตรและการสอน และการประเมินนักเรียน และอาจส่งผลกระทบต่อนักเรียนได้คะแนนสอบและความสำเร็จโดยรวม ในการประเมินผลงานของนักเรียนผ่านการศึกษาตามความสามารถ (CBE) นักเรียนที่ด้อยโอกาสสามารถได้ประสบการณ์ของตนเองเข้าไปในการเรียนรู้กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว การมีส่วนร่วมดังกล่าวอาจก่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สำคัญสำหรับขั้นตอนการเรียนการสอนทั้งหมดและทุกคน ที่เกี่ยวข้อง (นักเรียน ครู และเพื่อนร่วมชั้น) โดยพื้นฐานแล้วการใช้ CBE ช่วยให้นักเรียนที่ด้อยโอกาสได้รับประสบการณ์การศึกษาด้วยตนเอง CBE มีศักยภาพเพียงพอที่จะตอบสนองความต้องการโดยรวมของนักเรียนอีกด้วย

Saware (2021) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวคิดของครูเกี่ยวกับหลักสูตรฐานสมรรถนะและความท้าทายในการนำไปใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกในเขตเทศบาลเมืองอิลาลา คาร์อีเอส - ซาลาม - ประเทศแทนซาเนีย การศึกษานี้มุ่งสำรวจแนวคิดของครูเกี่ยวกับหลักสูตรฐาน

สมรรถนะ (CBC) และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำไปใช้ในโรงเรียนมัธยมของรัฐในเขตเทศบาล Ilala Dar es Salaam ศึกษาแนวคิดของครูที่สำรวจโดยเฉพาะหลักสูตรฐานสมรรถนะ ประเมินการปฏิบัติของครู ตรวจสอบความท้าทายของครู และระบุกลยุทธ์ที่ครูใช้เพื่อจัดการกับความท้าทายที่พบในการใช้หลักสูตรฐานความรู้ความสามารถ ออกแบบกรณีศึกษาโดยสุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมของรัฐ 5 แห่ง ได้แก่ Msimbazi, Benjamin Mkapa, Zawadi, Magoza และ Kimanga Secondary School และครู 50 คนคัดเลือกแบบเจาะจงและเข้าร่วมการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว การสังเกตตลอดจนการสนทนากลุ่ม ข้อมูลที่เก็บรวบรวมอยู่ภายใต้การวิเคราะห์เฉพาะเรื่อง ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การถอดความ การเข้ารหัส และการเปรียบเทียบอย่างต่อเนื่องของหัวข้อ ที่เกิดขึ้นและริบย่อย ผลการวิจัยพบว่าครูรู้จักหลักสูตรฐานสมรรถนะแต่มีความเข้าใจจำกัดและการปฏิบัติในชั้นเรียนของครูก็เกี่ยวข้องกับการผสมผสานระหว่างหลักสูตรฐานสมรรถนะ และความรู้ นอกจากนี้ยังพบปัญหา ขนาดชั้นเรียนที่ใหญ่และแออัด อุปสรรคทางภาษา จำนวนครูวิทยาศาสตร์และอุปกรณ์การเรียนการสอน/การเรียนรู้ไม่เพียงพอ การขาดแรงจูงใจ การฝึกอบรมภาคบริการ การทำศัลยกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพที่ไม่เพียงพอเป็นปัจจัยสำคัญที่จำกัดการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะไปใช้ กลยุทธ์ในการเอาชนะความท้าทายรวมถึงการข้ามกิจกรรมบางอย่างที่ไม่สามารถทำได้ในชั้นเรียน ขนาดใหญ่และแออัด คือการให้ไนต์แก่นักเรียน การเลือกใช้ครูเป็นศูนย์กลางแทน การจัดสื่อการเรียนการสอนและการเปลี่ยนโค้ดภาษาอังกฤษ และ Kiswahili เป็นภาษาของการเรียนการสอน การศึกษาสรุปได้ว่าครูมีความคิดจำกัดเกี่ยวกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ และนำหลักสูตรฐานสมรรถนะไปใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ไม่เต็มที่ การศึกษานี้มีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงการบริการและส่งเสริมการฝึกอบรมครูเกี่ยวกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ และจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการดำเนินการที่เหมาะสมในโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อไป

Ngeno (2023) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการฝึกอบรมครูกับการดำเนินการของหลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ กรณีศึกษาในมณฑลเครีโก ประเทศเคนยา หลักสูตรฐานสมรรถนะเป็นหลักสูตรที่ช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถที่กำหนดได้ ในประเทศเคนยา หลักสูตรที่เน้นความสามารถ จุดมุ่งหมายของการศึกษานี้เพื่อค้นหาว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างการฝึกอบรมครูกับการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐหรือไม่ โดยใช้ทฤษฎี Social Constructivism ของ Dewey เป็นแนวทางในการศึกษา ในการศึกษาที่ใช้การออกแบบการสำรวจเชิงพรรณนา เป้าหมายประชากรของการศึกษาประกอบด้วยเจ้าหน้าที่สนับสนุนหลักสูตร (CSOs) 24 คน หัวหน้าครู 524 คน และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 610 คน ขนาดตัวอย่างคือ เจ้าหน้าที่สนับสนุนหลักสูตร 6 คน หัวหน้าครู

52 คน และครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 61 คน ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบอิมตัวเพื่อเลือกหัวหน้าครูทั้งหมด 52 คนจาก 52 โรงเรียน ใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายเพื่อคัดเลือกโรงเรียนและเจ้าหน้าที่หน้าชั้นเรียนหลักสูตร ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเพื่อเลือกครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในเขตศรีโค เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และเทคนิคการสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในรูปของร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในขณะที่สถิติเชิงอนุมานมีความสัมพันธ์กันโดยใช้สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย ผลการวิจัย พบว่าครูมีความสัมพันธ์ 0.369 กับค่าที่คำนวณได้ 0.005 และมีนัยสำคัญต่อการศึกษา สำหรับครูคือ 0.500 โดยมีค่าคำนวณได้ 0.00 ค่า p ที่คำนวณได้ที่ 0.00 และ 0.004 มีนัยสำคัญ การศึกษาเสนอข้อแนะนำว่ารัฐบาลควรเร่งรัดการฝึกอบรมครูให้มากขึ้นและจ้างครูผู้ที่ได้รับการผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรฐานสมรรถนะแล้ว

Ng'andu (2022) ได้ทำการศึกษาเรื่องทรัพยากรการสอนการศึกษาพลเมืองและการเตรียมความพร้อมสำหรับครูในการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมหลักสูตรในลูซาคา, แคมเบียการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบแหล่งข้อมูลการสอนการศึกษาของพลเมืองและการเตรียมความพร้อมของครูสำหรับหลักสูตรฐานสมรรถนะระดับมัธยมศึกษาในเมืองลูซาคา ประเทศแซมเบีย การเรียนใช้วิธีการแบบผสม โดยเฉพาะการออกแบบการวิจัย แบบฝังตัวโดยสุ่มตัวอย่างผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา 120 คน และครู 40 คน โดยใช้การสุ่มแบบ แบ่งชั้นภูมิ นอกจากนี้ยังสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจากหัวหน้าแผนก 10 คน ครูใหญ่ 10 คน เจ้าหน้าที่มาตรฐานการศึกษา 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาพลเมือง 1 คน และใช้แนวทางการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพจากครูและผู้นำโรงเรียนในขณะที่ใช้แบบสอบถามเพื่อให้ได้มาซึ่ง ข้อมูลจากผู้เรียน ผลการวิจัย พบว่าแม้ครูของการศึกษาพลเมืองจะให้บริการในหลักสูตรฐานสมรรถนะ แต่พวกเขาไม่ได้ใช้วิธีการสอนที่แนะนำ มันก็ยังพบว่าทรัพยากรการสอนไม่เพียงพอและครูขาดความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับวิธีการ การใช้ทรัพยากรการสอนเพื่อการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะ ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการศึกษาเสนอแนะให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาอย่างจริงจังในการฝึกครูใหม่ให้มีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ตามสมรรถนะ นอกจากนี้ ในระหว่างการฝึกอบรมในการให้บริการและก่อนการบริการ ครูควรได้รับการเสริมทักษะในแนวทางที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะส่งเสริมผู้เรียน ให้ได้รับทักษะพลเมือง ความรู้ และเจตคติที่เหมาะสม นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการควรอำนวยความสะดวกและจัดหาแหล่งการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้เพียงพอ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องด้านสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

Kabombwe (2019) ได้ทำการศึกษาเรื่องการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ โดยครูสอนประวัติศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เลือกในเขตลูซাকা ประเทศแซมเบีย การศึกษานี้ใช้วิธีการแบบผสมผสานโดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกแบบลำดับเชิงอธิบาย การศึกษามุ่งเน้นไปที่โรงเรียนในลูซাকাจากสิบโซน ขนาดตัวอย่างทั้งหมดของการศึกษานี้คือ 99 คน มีครูทั้งหมด 80 คน เข้าร่วมในการศึกษานี้ และ 10 คนได้รับการสัมภาษณ์ ผู้เข้าร่วมได้รับการสุ่มเลือกและเจาะจง ใช้แบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลจากครู คู่มือการสัมภาษณ์ยังใช้เพื่อรวบรวมข้อมูล จากหัวหน้าผู้เชี่ยวชาญหลักสูตร 1 คน ผู้เชี่ยวชาญหลักสูตรประจำวิชา 1 คน เจ้าหน้าที่มาตรฐาน 2 คน หัวหน้าครู 5 คน หัวหน้าแผนก 10 คน และครู 20 คน มีการสังเกตบทเรียนในชั้นเรียนและการวิเคราะห์เอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับสังคมศาสตร์ (SPSS) และข้อมูลเชิงคุณภาพคือวิเคราะห์ตามหัวข้อ ผลการศึกษาพบว่า 67% ของครูประวัติศาสตร์ไม่เข้าใจแนวคิดของหลักสูตรฐานสมรรถนะหรือหลักสูตรตามผลลัพธ์ นอกจากนี้ยังพบว่า ครูสอนประวัติศาสตร์ไม่ได้ใช้วิธีอิงตามฐานสมรรถนะหรือตามผลลัพธ์เป็นส่วนใหญ่ในการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมที่เลือก เพราะพวกเขาไม่มีความรู้และทักษะของแนวทางอิงตามความสามารถ ดังนั้นจึงแนะนำว่ากระทรวงศึกษาธิการทั่วไป (MoGE) ควรเสริมสร้างการฝึกอบรมด้านการบริการและการประชุมการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องในโรงเรียนและโซนต่าง ๆ เพื่อให้เข้าใจหลักสูตรตามความสามารถได้สำเร็จและนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพในโรงเรียน

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในจังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งในบทนี้ได้นำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยระเบียบวิธีการวิจัยและขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

3.1 ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นต่อการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

3.1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา พ.ศ. 2565 จำนวน 132 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมดในการเก็บรวบรวมข้อมูล (Total Population Sampling) (Leard, 2023) ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างสำหรับจุดประสงค์ข้อที่ 1

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	จำนวนประชากรผู้ให้ข้อมูล (คน)
ข้าราชการครู	85
ครูผู้ช่วย	36
ครูอัตราจ้าง	11
รวม	132

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นตามความคิดเห็นของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียน คณะราษฎร์บำรุงปทุมธานี ตามสภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์ จำนวน 1 ชุด ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ต่อหลักสูตรฐานสมรรถนะ เป็นแบบสอบถามประเภทมาตราส่วน ประมาณค่าของ Likert (1932) โดยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกได้คำตอบเดียวในแต่ละข้อคำถามจะมีระดับความต้องการจำเป็นตามสภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์ 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ระดับความต้องการจำเป็นตามสภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์ ดังนี้

5 หมายถึง สภาพตามที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพตามที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์อยู่อยู่ในระดับในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพตามที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์อยู่อยู่ในระดับในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพตามที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์อยู่อยู่ในระดับในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพตามที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์อยู่อยู่ในระดับในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

3.1.3 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย มีรายละเอียดของขั้นตอน ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี เพื่อเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาในการกำหนดกรอบการสร้างเครื่องมือ
- 2) ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ
- 3) ผู้วิจัยศึกษาแนวทางการสร้างเครื่องมือในลักษณะแบบสอบถามแบบเลือกตอบ หรือ Check List และแบบมาตราส่วนประมาณค่า หรือ Rating Scale 5 ระดับ
- 4) ผู้วิจัยพัฒนาแบบสอบถามให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดโดยครอบคลุมเนื้อหาสาระและขอบเขตการวิจัยและจัดทำแบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับร่างผู้วิจัยนำเสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ
- 5) ผู้วิจัยนำเสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ
- 6) ผู้วิจัยนำเสนอแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ค่า $IOC \geq 0.50$ และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะก่อนที่จะนำแบบสอบถามไป ทดลองใช้ (Try Out) ผลการพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาทุกข้อมีค่า $(IOC) = 0.667 - 1$
- 7) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามดังกล่าวไปทดลองใช้ (Ty Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่เป้าหมาย
- 8) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า α ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ผลการทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่เป้าหมายทั้งหมด 30 คน ในส่วนของสภาพที่เป็นจริงมีค่า $\alpha = 0.90$ และสภาพที่พึงประสงค์มีค่า $\alpha = 0.991$
- 9) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไป เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

3.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ตามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์

- 1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากวิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี
- 2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- 3) ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- 4) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามและขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวน 132 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้
- 5) ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมด ตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

3.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าเฉลี่ยร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติพฤติกรรมตามสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนคณะราษฎรบำรุงปทุมธานี โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาที่กำหนดไว้ แบ่งเป็น 5 ระดับ (Best, 1986) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติพฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติพฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติพฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติพฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติพฤติกรรม ความคิดเห็นตามสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยดำเนินการเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย โดยวิธี Priority Needs Index (PNI) เพื่อระบุความต้องการจำเป็น (Needs Identification) ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้ดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น หรือ Priority Needs Index (PNI) ที่ปรับปรุงโดย สุวิมล ว่องวานิช (2558) ซึ่งเป็นวิธีการหาค่าความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพ ที่พึงประสงค์ แล้วหารด้วยสภาพที่เป็นจริง โดยใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$PNI_{\text{Modified}} = (I-D)/D$$

(3-1)

PNI แทนค่าดัชนีการจัดเรียงลำดับของความต้องการจำเป็น

I แทนคะแนนเฉลี่ยตามสภาพพึงประสงค์

D แทนคะแนนเฉลี่ยตามสภาพปัจจุบัน

การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการวิจัยนี้ ได้จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) ที่สุวิมล ว่องวานิช (2558) ได้ปรับปรุงจากวิธี Priority Needs Index (PNI) โดยการหาค่าผลต่างระหว่างสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ หารด้วยสภาพปัจจุบัน โดยใช้หลักการกำหนดความต้องการจำเป็นจากระดับของสภาพปัจจุบัน เพื่อให้เป็นคะแนนมาตรฐาน วิธี PNI_{modified} มีข้อดีคือคำนวณง่าย ให้ข้อสรุปที่ดี และเมื่อถ่วงน้ำหนัก จะทำให้ได้ค่าความแตกต่าง PNI_{modified} ที่ชัดเจนขึ้นและผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ระบุระดับความต้องการจำเป็นด้วยค่า PNI_{modified} เป็นรายชื่อ ข้อที่มีค่า PNI_{modified} มาก แสดงว่ามีความต้องการจำเป็นในระดับมากกว่าข้อที่มีค่า PNI_{modified} น้อย ความต้องการที่มีค่า PNI_{modified} มาก จึงควรนำมาให้ความสำคัญ นำมาปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนา ก่อน

3.1.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ (1) ร้อยละ (Percentage) (2) ค่าความถี่ (3) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- (4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

- 2) ค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น (สุวิมล ว่องวาณิช, 2558)
- คำนวณ โดยใช้สูตรดังนี้

$$PNI_{Modified} = (I-D)/D \quad (3-2)$$

เมื่อ $PNI_{Modified}$ หมายถึง ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I = Importance หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพที่พึงประสงค์

D = Degree of Success หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

3.2 ระยะที่ 2 เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

3.2.1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือศึกษานิเทศก์สำนักงานพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี จำนวน 2 ท่านและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 3 ท่าน รวม 5 ท่าน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนผู้ให้ข้อมูลหลักสำหรับวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	วิทยฐานะ	ระดับ ตำแหน่ง	ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา (คน)		
				ชาย	หญิง	รวม
1. ศึกษานิเทศก์	2	ชำนาญการพิเศษ	กศ.3	2	-	2
2. รองผู้อำนวยการโรงเรียน	2	ชำนาญการ	กศ.2	1	1	2
	1	ชำนาญการพิเศษ	กศ.3	-	1	1

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบบันทึกการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

3.2.3 การสร้างเครื่องมือ

แบบบันทึกการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) โดยการนำผลเรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด โดยยึดตามองค์ประกอบหลักทั้ง 6 ด้านมาสร้างแบบสัมภาษณ์ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบบันทึกการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

- 1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากวิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี
- 2) ผู้วิจัยนำแบบบันทึกการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) โดยเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลักโดยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
- 3) ผู้วิจัยรวบรวมแบบบันทึกการสัมภาษณ์และนำมาวิเคราะห์ผล

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการหาแนวทางส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี จากแบบบันทึกการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) จากผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี รวมทั้งหมด 5 ท่าน โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเอกสารการบันทึกการสนทนาของผู้จัดบันทึก โดยสรุปใจความจากเอกสาร ความถี่ของคำ และเนื้อหาที่น่าสนใจโดยคำนึงถึงสถานการณ์การสัมภาษณ์ และจัดหมวดหมู่ในส่วนที่คล้ายคลึงกันในแต่ละประเด็นจากการสัมภาษณ์ แล้วนำเสนอแบบคำบรรยาย แบบความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้นำเสนอในรูปแบบการบรรยายและตารางประกอบความเรียงดังต่อไปนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	หมายถึง	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$PNI_{modified}$	หมายถึง	ค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น
I (Important)	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์
D (Degree of success)	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน

4.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่พิเศษในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งประกอบไปด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน ข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

n = 132

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	36	27.3
	หญิง	96	72.7
อายุ	ไม่เกิน 30 ปี	76	57.6
	31 – 40 ปี	45	34.1
	41 – 50 ปี	6	4.5
	50 ปีขึ้นไป	5	3.8
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	114	86.4
	ปริญญาโท	18	13.6
ประสบการณ์ในการทำงาน	ไม่เกิน 5 ปี	67	50.8
	6 – 10 ปี	52	39.4
	11 – 15 ปี	8	6.1
	16 ปีขึ้นไป	5	3.8

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นมีจำนวน 132 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 72.7 (96 คน) และร้อยละ 27.3 (36 คน) ตามลำดับ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

ความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี วิเคราะห์โดยใช้ Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ซึ่งเป็นดัชนีที่จัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการที่ใช้หลักการประเมินความแตกต่างและสูตรการคำนวณมาจากค่าดัชนี PNI โดยการหาค่าผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ย สภาพที่เป็นจริง (D) และสภาพที่พึงประสงค์ (I) หาค่าด้วยค่าเฉลี่ยสภาพที่เป็นจริง (D) เพื่อถ่วงน้ำหนักก่อนที่จะนำไปจัดเรียงลำดับความสำคัญ โดยเรียงลำดับจากค่ามากไปหาค่าน้อย ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

n = 132

แนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล		
1. ด้านการจัดการตนเอง	3.57	0.55	มาก	4.45	0.39	มาก	0.198	1
2. ด้านการคิดขั้นสูง	3.55	0.52	มาก	4.02	0.44	มาก	0.117	3
3. ด้านการสื่อสาร	3.37	0.55	ปานกลาง	3.63	0.44	มาก	0.072	4
4. ด้านการรวมพลังทำงานเป็นทีม	3.53	0.39	มาก	4.02	0.52	มาก	0.122	2
5. ด้านการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง	3.73	0.54	มาก	3.93	0.48	มาก	0.051	5
6. ด้านการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน	3.31	0.54	ปานกลาง	3.44	0.44	ปานกลาง	0.038	6
รวม	3.51	0.52	มาก	3.92	0.45	มาก	-	-

จากตารางที่ 4.2 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า ในภาพรวม ค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.51$) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$)

เมื่อพิจารณาระดับสภาพที่เป็นจริงเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.73$) รองลงมาคือด้านการจัดการตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.57$) ด้านการคิดขั้นสูง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.55$) ด้านการรวมพลังทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.53$) ด้านการสื่อสารอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.37$) และด้านการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.31$)

เมื่อพิจารณาระดับสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.45$) รองลงมาคือด้านการคิดขั้นสูงและด้านการรวมพลังทำงานเป็นทีม ที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$) ด้านการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.93$) ด้านการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.63$) และด้านการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.44$)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบอีกว่าระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้านทุกด้าน

ความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานีในภาพรวม โดยมีค่า ($PNI_{Modified}$) อยู่ระหว่าง 0.038 – 0.198 โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ 1) ด้านการจัดการตนเอง ($PNI_{Modified} = 0.198$) พบว่าข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดการอารมณ์และความเครียด 2) ด้านการรวมพลังทำงานเป็นทีม ($PNI_{Modified} = 0.122$) พบว่าข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกทีมที่ดี 3) ด้านการคิดขั้นสูง ($PNI_{Modified} = 0.117$) พบว่าข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเชิงระบบ 4) ด้านการสื่อสาร ($PNI_{Modified} = 0.072$) พบว่าข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรับสารบนพื้นฐานความเข้าใจและความเคารพในความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง 5) ด้านการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ($PNI_{Modified} = 0.051$) พบว่าข้อที่มีความต้องการจำเป็น

สูงสุดคือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่รู้เคารพสิทธิ และ 6) ด้านการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน ($PNI_{Modified} = 0.038$) พบว่าข้อที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้าง ใ้ และรู้เท่าทันวิทยาการเทคโนโลยี

ตารางที่ 4.3 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ด้านสมรรถนะการจัดการตนเอง

n = 132

ด้านสมรรถนะการจัดการตนเอง	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล		
1.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง	3.59	0.691	มาก	4.46	0.515	มาก	0.195	3
2.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเป้าหมายในชีวิต	3.63	0.668	มาก	4.43	0.497	มาก	0.181	4
3.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดการอารมณ์และความเครียด	3.53	0.681	มาก	4.46	0.5	มาก	0.209	1
4.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดการปัญหาและภาวะวิกฤต	3.53	0.635	มาก	4.44	0.499	มาก	0.205	2
รวม	3.57	0.67	มาก	4.45	0.50	มาก	-	-

จากตารางที่ 4.3 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ด้านสมรรถนะการจัดการตนเอง ในภาพรวมพบว่าค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.57$) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.45$)

เมื่อพิจารณาระดับสภาพที่เป็นจริงรายด้านพบว่า ด้านสมรรถนะการจัดการตนเอง โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเป้าหมายในชีวิต ($\bar{x} = 3.63$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง ($\bar{x} = 3.59$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดการอารมณ์และความเครียด ($\bar{x} = 3.53$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดการปัญหาและภาวะวิกฤต ($\bar{x} = 3.53$) อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาระดับสภาพที่พึงประสงค์รายด้านพบว่า ด้านสมรรถนะการจัดการตนเอง โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง ($\bar{x} = 4.46$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดการอารมณ์และความเครียด ($\bar{x} = 4.46$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดการอารมณ์และความเครียด ($\bar{x} = 4.44$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเป้าหมายในชีวิต ($\bar{x} = 4.43$) อยู่ในระดับมาก

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบอีกว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้านทุกด้าน

ความต้องการจำเป็นด้านสมรรถนะการจัดการตนเอง โดยมีค่าเฉลี่ย ($PNI_{Modified}$) อยู่ระหว่าง 0.181 – 0.209 ความต้องการจำเป็นลำดับที่ 1 คือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดการอารมณ์และความเครียด (ค่า $PNI_{Modified} = 0.209$) ลำดับที่ 2 คือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดการปัญหาและภาวะวิกฤต (ค่า $PNI_{Modified} = 0.205$) ลำดับที่ 3 คือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง (ค่า $PNI_{Modified} = 0.195$) และลำดับที่ 4 คือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเป้าหมายในชีวิต (ค่า $PNI_{Modified} = 0.181$)

ตารางที่ 4.4 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริม
หลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ด้าน
สมรรถนะการคิดขั้นสูง

n = 132

ด้านสมรรถนะการคิดขั้นสูง	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล		
1.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดอย่างมีวิจารณญาณ	3.52	0.682	มาก	4.02	0.558	มาก	0.124	2
2.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเชิงระบบ	3.47	0.647	ปานกลาง	3.98	0.629	มาก	0.128	1
3.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดอย่างสร้างสรรค์	3.64	0.606	มาก	4.06	0.527	มาก	0.103	4
4.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหา	3.59	0.629	มาก	4.03	0.565	มาก	0.109	3
รวม	3.56	0.64	มาก	4.02	0.57	มาก	-	-

สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ด้านสมรรถนะการคิดขั้นสูง ในภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.56$) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$)

เมื่อพิจารณาสภาพที่เป็นจริงรายด้านพบว่า ด้านสมรรถนะการคิดขั้นสูง โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 3.64$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหา ($\bar{x} = 3.59$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดอย่างมีวิจารณญาณ ($\bar{x} = 3.52$) อยู่ในระดับมาก และ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเชิงระบบ ($\bar{x} = 3.47$) อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาภาพที่พึงประสงค์รายด้านพบว่า ด้านสมรรถนะการคิดขั้นสูง โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดอย่างสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 4.06$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหา ($\bar{x} = 4.03$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดอย่างมีวิจารณญาณ ($\bar{x} = 4.02$) และโรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเชิงระบบ ($\bar{x} = 3.98$) อยู่ในระดับมาก

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบอีกว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้านทุกด้าน

ความต้องการจำเป็นด้านสมรรถนะการคิดขั้นสูง โดยมีค่าเฉลี่ย ($PNI_{Modified}$) อยู่ระหว่าง 0.103 – 0.128 ลำดับที่ 1 คือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเชิงระบบ (ค่า $PNI_{Modified} = 0.128$) ลำดับที่ 2 คือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดอย่างมีวิจารณญาณ (ค่า $PNI_{Modified} = 0.124$) ลำดับที่ 3 คือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหา (ค่า $PNI_{Modified} = 0.109$) และลำดับที่ 4 คือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดอย่างสร้างสรรค์ (ค่า $PNI_{Modified} = 0.103$)

ตารางที่ 4.5 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ด้านสมรรถนะการสื่อสาร

n = 132

ด้านสมรรถนะการสื่อสาร	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล		
1.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรับสารอย่างมีสติและถอดรหัสเพื่อให้เกิดความเข้าใจ	3.31	0.689	ปานกลาง	3.47	0.572	ปานกลาง	0.046	3
2.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรับสารบนพื้นฐานความเข้าใจและความเคารพในความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง	3.36	0.657	ปานกลาง	3.74	0.661	มาก	0.102	1

ตารางที่ 4.5 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริม
หลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ด้าน
สมรรถนะการสื่อสาร (ต่อ)

n = 132

ด้านสมรรถนะการสื่อสาร	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล		
3.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร	3.43	0.633	ปานกลาง	3.69	0.629	มาก	0.070	2
รวม	3.37	0.66	ปานกลาง	3.63	0.62	มาก	-	-

สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ด้านสมรรถนะการสื่อสาร ในภาพรวมพบว่าค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.37$) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.63$)

เมื่อพิจารณาสภาพที่เป็นจริงรายด้านพบว่า ด้านสมรรถนะการสื่อสาร โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร ($\bar{x} = 3.43$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรับสารบนพื้นฐานความเข้าใจและความเคารพในความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง ($\bar{x} = 3.36$) และโรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรับสารอย่างมีสติและอดรหัสเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ($\bar{x} = 3.31$) อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์รายด้านพบว่า ด้านสมรรถนะการสื่อสาร โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรับสารบนพื้นฐานความเข้าใจและความเคารพในความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง ($\bar{x} = 3.74$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกใช้กลวิธีการสื่อสาร

อย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร ($\bar{x} = 3.69$) อยู่ในระดับมาก และ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรับสารอย่างมีสติและถอดรหัส เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ($\bar{x} = 3.47$) อยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบอีกว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้านทุกด้าน

ความต้องการจำเป็นด้านสมรรถนะการสื่อสาร โดยมีค่าเฉลี่ย ($PNI_{Modified}$) อยู่ระหว่าง 0.046 – 0.102 ลำดับที่ 1 คือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรับสารบนพื้นฐานความเข้าใจ และความเคารพในความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง (ค่า $PNI_{Modified} = 0.102$) ลำดับที่ 2 โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร (ค่า $PNI_{Modified} = 0.070$) และ ลำดับที่ 3 คือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรับสารอย่างมีสติและถอดรหัสเพื่อให้เกิดความเข้าใจ (ค่า $PNI_{Modified} = 0.046$)

ตารางที่ 4.6 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ด้านสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม

n = 132

ด้านสมรรถนะการรวมพลัง ทำงานเป็นทีม	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล		
1.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกทีมที่ดี	3.46	0.53	ปานกลาง	4.09	0.708	มาก	0.154	1
2.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีภาวะผู้นำ	3.68	0.496	มาก	4.06	0.582	มาก	0.094	5

ตารางที่ 4.6 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริม
หลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ด้าน
สมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม (ต่อ)

n = 132

ด้านสมรรถนะการรวมพลัง ทำงานเป็นทีม	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล		
3.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีกระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังอย่างเป็นระบบ	3.47	0.516	ปานกลาง	3.99	0.636	มาก	0.130	2
4.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความสัมพันธ์ที่ดี	3.48	0.516	ปานกลาง	3.93	0.607	มาก	0.115	4
5.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการจัดการความขัดแย้ง	3.53	0.515	มาก	4.01	0.625	มาก	0.120	3
รวม	3.52	0.51	ปานกลาง	4.02	0.63	มาก	-	-

สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ด้านสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม ในภาพรวมพบว่าค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.52$) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$)

เมื่อพิจารณาสภาพที่เป็นจริงรายด้านพบว่า ด้านสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีภาวะผู้นำ ($\bar{x} = 3.68$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการจัดการความขัดแย้ง ($\bar{x} = 3.53$) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ($\bar{x} = 3.48$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีกระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังอย่างเป็นระบบ ($\bar{x} = 3.47$) และ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกทีมที่ดี ($\bar{x} = 3.46$) อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาภาพที่พึงประสงค์รายด้านพบว่า ด้านสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกทีมที่ดี ($\bar{x} = 4.09$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีภาวะผู้นำ ($\bar{x} = 4.06$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการจัดการความขัดแย้ง ($\bar{x} = 4.01$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีกระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังอย่างเป็นระบบ ($\bar{x} = 3.99$) และโรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ($\bar{x} = 3.93$) อยู่ในระดับมาก

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบอีกว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้านทุกด้าน

ความต้องการจำเป็นด้านสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม โดยมีค่าเฉลี่ย ($PNI_{Modified}$) อยู่ระหว่าง 0.094 – 0.154 ลำดับที่ 1 คือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกทีมที่ดี (ค่า $PNI_{Modified} = 0.154$) ลำดับที่ 2 คือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีกระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังอย่างเป็นระบบ (ค่า $PNI_{Modified} = 0.130$) ลำดับที่ 3 คือโรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการจัดการความขัดแย้ง (ค่า $PNI_{Modified} = 0.120$) ลำดับที่ 4 คือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความสัมพันธ์ที่ดี (ค่า $PNI_{Modified} = 0.115$) และลำดับที่ 5 คือโรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีภาวะผู้นำ (ค่า $PNI_{Modified} = 0.094$)

ตารางที่ 4.7 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ด้านสมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

n = 132

ด้านสมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล		
1.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองรู้เคารพสิทธิ	3.78	0.702	มาก	4	0.636	มาก	0.055	1

ตารางที่ 4.7 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริม
หลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ด้าน
สมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง (ต่อ)

n = 132

ด้านสมรรถนะการเป็นพลเมือง ที่เข้มแข็ง	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล		
2.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนเป็นพลเมือง รับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่	3.8	0.6232	มาก	4	0.552	มาก	0.050	2
3.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองมีส่วน ร่วมอย่างมีวิจารณญาณ	3.63	0.621	มาก	3.81	0.581	มาก	0.047	3
4.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองผู้สร้าง การเปลี่ยนแปลง	3.73	0.628	มาก	3.91	0.58	มาก	0.046	4
รวม	3.74	0.64	มาก	3.93	0.59	มาก	-	-

สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ด้านสมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ในภาพรวม พบว่าค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.74$) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.93$)

เมื่อพิจารณาสภาพที่เป็นจริงรายด้านพบว่า ด้านการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ ($\bar{x} = 3.8$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองรู้เคารพสิทธิ ($\bar{x} = 3.78$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองผู้สร้างการเปลี่ยนแปลง ($\bar{x} = 3.73$) และโรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองมีส่วนร่วมอย่างมีวิจารณญาณ ($\bar{x} = 3.63$) อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์รายด้านพบว่า ด้านการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง โรงเรียนของหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ ($\bar{x} = 4$) โรงเรียนมีหลักสูตร

ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองรู้เการพลิตธิ ($\bar{x} = 4$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองผู้สร้างการเปลี่ยนแปลง ($\bar{x} = 3.91$) และโรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองมีส่วนร่วมอย่างมีวิจารณญาณ ($\bar{x} = 3.81$) อยู่ในระดับมาก

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบอีกว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้านทุกด้าน

ความต้องการจำเป็นด้านสมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง โดยมีค่าเฉลี่ย ($PNI_{Modified}$) อยู่ระหว่าง 0.046 – 0.055 ลำดับที่ 1 คือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองรู้เการพลิตธิ (ค่า $PNI_{Modified} = 0.055$) ลำดับที่ 2 คือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ (ค่า $PNI_{Modified} = 0.050$) ลำดับที่ 3 คือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองมีส่วนร่วมอย่างมีวิจารณญาณ (ค่า $PNI_{Modified} = 0.047$) ลำดับที่ 4 คือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองผู้สร้างการเปลี่ยนแปลง (ค่า $PNI_{Modified} = 0.046$)

ตารางที่ 4.8 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ด้านสมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน

n = 132

ด้านสมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล		
1. โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นบนโลกและในเอกภพ	3.16	0.711	ปานกลาง	3.37	0.673	ปานกลาง	0.013	2

ตารางที่ 4.8 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริม
หลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ด้าน
สมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน (ต่อ)

n = 132

ด้านสมรรถนะการอยู่ ร่วมกับธรรมชาติและ วิทยาการอย่างยั่งยืน	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{x}$	S.D.	แปล ผล		
2.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียน เชื่อมโยงความสัมพันธ์ ของคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์เพื่อการอยู่ ร่วมกันกับธรรมชาติ อย่างยั่งยืน	3.36	0.621	ปาน กลาง	3.82	0.599	ปาน กลาง	0.003	4
3.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้าง ใช้และรู้เท่าทัน วิทยาการเทคโนโลยี	3.34	0.566	ปาน กลาง	3.37	0.636	มาก	0.126	1
4.โรงเรียนมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมี คุณลักษณะทาง คณิตศาสตร์และ วิทยาศาสตร์สำหรับการ เข้าใจระบบธรรมชาติ และการอยู่ร่วมกันอย่าง ยั่งยืน	3.34	0.629	ปาน กลาง	3.37	0.586	ปาน กลาง	0.009	3
รวม	3.3	0.63175	ปาน กลาง	3.44	0.6235	ปาน กลาง	-	-

สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ด้านสมรรถนะการอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน ในภาพรวมพบว่าค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.3$) ค่าเฉลี่ยระดับสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.44$)

เมื่อพิจารณาสภาพที่เป็นจริงรายด้านพบว่า ด้านสมรรถนะการอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์เพื่อการอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน ($\bar{x} = 3.36$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้าง ใช้ และรู้เท่าทันวิทยาการเทคโนโลยี ($\bar{x} = 3.34$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์สำหรับการเข้าใจระบบธรรมชาติและการทำงานอย่างยั่งยืน ($\bar{x} = 3.34$) และ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นบนโลกและในเอกภพ ($\bar{x} = 3.16$) อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาสภาพที่เป็นพึงประสงค์รายด้านพบว่า ด้านสมรรถนะการอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์เพื่อการอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน ($\bar{x} = 3.82$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้าง ใช้ และรู้เท่าทันวิทยาการเทคโนโลยี ($\bar{x} = 3.37$) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์สำหรับการเข้าใจระบบธรรมชาติและการทำงานอย่างยั่งยืน ($\bar{x} = 3.37$) และ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นบนโลกและในเอกภพ ($\bar{x} = 3.37$) อยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลยังพบอีกว่า ระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสภาพที่พึงประสงค์เป็นรายด้านทุกด้าน

ความต้องการจำเป็นด้านสมรรถนะการอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน โดยมีค่าเฉลี่ย ($PNI_{Modified}$) อยู่ระหว่าง 0.003 – 0.126 ลำดับที่ 1 คือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้าง ใช้ และรู้เท่าทันวิทยาการเทคโนโลยี (ค่า $PNI_{Modified} = 0.126$) ลำดับที่ 2 คือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นบนโลกและในเอกภพ (ค่า $PNI_{Modified} = 0.013$) ลำดับที่ 3 คือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์สำหรับการเข้าใจระบบธรรมชาติและการทำงานอย่างยั่งยืน (ค่า $PNI_{Modified} = 0.009$)

และลำดับที่ 4 คือ โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์เพื่อการอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน (ค่า $PNI_{Modified} = 0.003$)

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 5 ท่าน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี จากจำนวนประชากรทั้งหมด 132 คน ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งภาพรวมและรายด้าน ตามลำดับความสำคัญของสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีประเด็นที่สำคัญจากการสัมภาษณ์ดังนี้

ตารางที่ 4.9 แนวทางในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษใน จังหวัดปทุมธานี

ประเด็น	แนวทางส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก				
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
1.ด้านการจัดการตนเอง	ควรศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการตนเองอย่างรอบด้านนำมาปรับประยุกต์กับหลักสูตรและวิธีการสอนให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน	ควรส่งเสริมให้นักเรียนประเมินเพื่อรู้จักตนเอง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ใช้ชีวิตตามความสามารถ ตามความสนใจ	ควรส่งเสริมให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยต้องเริ่มจากครอบครัว ครูสามารถให้คำปรึกษาแก่นักเรียนได้	ควรสอดแทรกการสอนผ่านกิจกรรมในโรงเรียน เช่น กิจกรรม Home room หรือกิจกรรมแนะแนวที่ให้นักเรียนและครูมีส่วนร่วมในการพูดคุย	ควรส่งเสริมทักษะชีวิตเชื่อมโยงกับกิจกรรมที่เรียน ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนในการคัดกรองเบื้องต้น

ตารางที่ 4.9 แนวทางในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษใน
จังหวัดปทุมธานี (ต่อ)

ประเด็น	แนวทางส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก				
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
2.ด้านการรวม พลังทำงานเป็นทีม	ครูควร วิเคราะห์ หลักสูตรและ จัดกิจกรรม โดยอาศัย ความรู้ ความคิด ความ ร่วมมือจากทุก ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	ครูควรจัดการ เรียนการสอน โดยใช้ กระบวนการ ทำงานแบบ ร่วมมือรวม พลังอย่างเป็น ระบบ การ ประสาน ความคิดที่ แตกต่างสู่การ ตัดสินใจเป็น ทีมมีความ รับผิดชอบ ร่วมกัน	ครูควร ส่งเสริมการ จัดการเรียน การสอนโดย ใช้รูปแบบ Active Learning บูรณาการ ร่วมใน แผนการ เรียนรู้เพื่อให้ นักเรียนได้ ระดม ความคิดและ ร่วมมือกัน เพื่อบรรลุ เป้าหมาย	ครูควรบูรณา การใน แผนการ สอน จัด กระบวนการ ทำกิจกรรม แบบกลุ่ม	โรงเรียนควร สนับสนุนใน การจัด กิจกรรมเช่น การแข่งขัน กีฬาหรือจัด ค่าย เพื่อให้ นักเรียนเกิด สมรรถนะ ด้านการ ทำงานเป็น ทีม
3.ด้านการคิดขั้น สูง	โรงเรียนควร จัดการเรียน การสอนที่ให้นัก เรียนได้ใช้ ประสบการณ์ โดยการแก้ไข ปัญหา และ สร้าง นวัตกรรม	ควรจัดการ เรียนการสอน โดยให้นัก เรียน คิด ไตร่ตรอง คิด อย่างเป็น ระบบ สามารถ ใช้ข้อมูลใน การตัดสินใจ แก้ปัญหา มี	ควรจัดการ เรียนการ สอนโดยใช้ รูปแบบ Active Learning บูรณาการ ร่วมใน แผนการ เรียนรู้เพื่อให้ นักเรียนได้	ควรจัดการ เรียนการ สอนโดย นำมาบูรณา การกับ รายวิชา พื้นฐาน ยกตัวอย่าง ปัญหาใน ปัจจุบันมา พูดคุย	ควรเน้นการ สอนโดยใช้ รูปแบบการ สอนที่ หลากหลาย ครูผู้สอน กำหนด วัตถุประสงค์ นักเรียน ออกแบบ ชิ้นงาน สร้าง

ตารางที่ 4.9 แนวทางในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษใน
จังหวัดปทุมธานี (ต่อ)

ประเด็น	แนวทางส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก				
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
	โรงเรียนควรจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้ใช้ประสบการณ์ โดยการแก้ไขปัญหา และสร้างนวัตกรรม	ความคิดสร้างสรรค์	เป็นผู้ลงมือทำและนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้	เพื่อให้เด็กได้ฝึกการคิดและวิเคราะห์	ควรเน้นการนวัตกรรมคิดแบบใหม่ได้อย่างสร้างสรรค์
4.ด้านการสื่อสาร	โรงเรียนควรจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริง โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการสื่อสารอย่างอิสระ	ควรส่งเสริมกิจกรรมให้นักเรียนได้รับสาร-สื่อสารอย่างมีสติ โดยใช้ภาษาไทย และภาษาอังกฤษและสื่อดิจิทัลได้เป็นอย่างดี	ควรจัดการเรียนการสอนแบบเคารพซึ่งกันและกันให้นักเรียนสามารถแยกแยะสารที่ได้รับและวิธีการสื่อสารอย่างมีสติ	ควรบูรณาการร่วมกับแผนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดสมรรถนะ 4 ด้านคือ ฟัง พูด อ่าน เขียน	ควรจัดกิจกรรมเพื่อให้ นักเรียนได้รับสาร-สื่อสาร สามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ได้ฟังและแยกแยะได้ สามารถเลือกกลวิธีที่เหมาะสมในการสื่อสารทั้งโลกแห่งความจริงและโลกออนไลน์ได้อย่างมีสติ

ตารางที่ 4.9 แนวทางในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษใน
จังหวัดปทุมธานี (ต่อ)

ประเด็น	แนวทางส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก				
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
5.ด้านการเป็น พลเมืองที่เข้มแข็ง	โรงเรียนควร ส่งเสริม นักเรียนด้วย กิจกรรม ภายใน โรงเรียน เช่น การเลือกตั้ง ประธาน นักเรียน	ควรจัดการ เรียนการสอน โดยให้ นักเรียนยึดมั่น ในหลักสิทธิ เสรีภาพและ ความเสมอภาค เคารพและ ปฏิบัติตาม กฎ กติกาทาง สังคม พยายาม ที่จะเข้าอก เข้าใจผู้อื่น ทั้ง ในโลกจริง และโลก เสมือนบน พื้นฐานของ การพึ่งพากัน โดยปราศจาก อคติ	ควรปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม เน้นเรื่อง ความซื่อสัตย์ มีวินัย เคารพ กฎกติกาใน สังคม	ควรนำ คุณลักษณะ อันพึง ประสงค์มา บูรณาการ ร่วมกับ รายวิชา พื้นฐานและ เพิ่มเติม เพื่อให้ นักเรียนเกิด สมรรถนะ การเป็น พลเมืองที่ เข้มแข็ง	โรงเรียนควร ส่งเสริมการ เข้าร่วม โครงการ ด้านการเป็น พลเมืองที่เข้า แข็ง เช่น โรงเรียนด้าน พุทธศึกษา โรงเรียนวิถี พุทธ โรงเรียน คุณธรรม หรือเข้าร่วม กิจกรรมที่ เกี่ยวข้องกับ ชุมชนที่อยู่ เช่น การเป็น อาสาสมัคร ชุมชน บำเพ็ญ ประโยชน์ต่อ ชุมชน
6.ด้านการอยู่ ร่วมกับธรรมชาติ และวิทยาการอย่าง ยั่งยืน	โรงเรียนควร จัดค่ายสร้าง เสริม ประสบการณ์ ให้นักเรียนได้	ควรบูรณาการ เข้ากับ กิจกรรมและ สอนแทรกใน แผนการ	โรงเรียนควร จัดกิจกรรม โดยใช้สภาพ แวดล้อมของ	ควรใช้ รูปแบบการ สอนที่ หลากหลาย เช่น การใช้	โรงเรียนควร ส่งเสริม นักเรียนให้ เข้าร่วม โครงการ

ตารางที่ 4.9 แนวทางในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษใน
จังหวัดปทุมธานี (ต่อ)

ประเด็น	แนวทางส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก				
	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5
	ทำงานใกล้ชิดกับธรรมชาติ	จัดการเรียนรู้บูรณาการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น อบรม ส่งเสริมเรื่องพัฒนาทักษะชีวิต	โรงเรียนเป็นแหล่งการเรียนรู้หลัก เช่นกิจกรรมไม่ทิ้งขยะลงแม่น้ำ แยก ผักตบชวา	การสอนแบบ STEM Education ซึ่งเป็นการผสมผสานกันระหว่างวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และคณิตศาสตร์ เข้าด้วยกัน	ต่าง ๆ จากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการ Smart farm, เกษตรอัจฉริยะ ประดิษฐ์ เป็นการออกแบบนวัตกรรมโดยใช้วัสดุจาก สิ่งแวดล้อม และจัดอบรมพัฒนาครูผู้สอนในด้านเทคโนโลยี ให้รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง

4.3.1 แนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี มี 6 ด้าน 30 แนวทาง รายละเอียด ดังนี้

1) ด้านการจัดการตนเอง สรุปได้ 5 แนวทาง

1.1) ครูผู้สอนควรศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหาที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างรอบครอบ ใช้เหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบันมาเป็นฐานในการสอน สอดแทรกร่วมกับแผนการสอนทุกรายวิชา เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกคิด ตัดสินใจและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน

1.2) โรงเรียนควรส่งเสริมให้ทุกรายวิชาได้ฝึกให้นักเรียน มีการประเมินตนเอง รู้จักตนเอง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถกำหนดเป้าหมายและนำตนเองในการเรียนรู้ ทำงาน และ ใช้ชีวิตตามความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของตน มีวินัยในตนเอง สามารถ บริหาร จัดการเวลา ทรัพยากร และสุขภาพ เพื่อบรรลุเป้าหมายได้อย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

1.3) โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยต้องเริ่มจาก ครอบครัว บูรณาการสอดแทรกผ่านการเรียนการสอนหรือผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้คำปรึกษา เบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาที่นักเรียนเผชิญ ในกรณีที่เป็สถานการณ์ร้ายแรงเกินขอบเขตของโรงเรียน จะมีการส่งต่อไปให้ผู้เชี่ยวชาญ เช่น นักจิตวิทยา ในการช่วยเหลือต่อไป

1.4) โรงเรียนควรบูรณาการสอดแทรกการสอนผ่านกิจกรรมในโรงเรียน เช่น กิจกรรม Home Room หรือกิจกรรมแนะแนวที่ให้นักเรียนและครูมีส่วนร่วมในการพูดคุยถึงปัญหา และร่วมกันหาทางออก ไม่ปล่อยให้นักเรียนต้องรู้สึกโดดเดี่ยว หรือกำลังต่อสู้ปัญหาเพียงลำพัง

1.5) โรงเรียนควรส่งเสริมทักษะชีวิต เชื่อมโยงกับกิจกรรมที่เรียน ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการคัดกรองเบื้องต้นว่านักเรียนคนไหนมีสุขภาวะอยู่ในระดับใด เมื่อเกิด ปัญหาขึ้นนักเรียนจะต้องมีผู้ให้คำปรึกษาได้ เช่น คุณครูที่ปรึกษา คุณครูแนะแนวหรือนักจิตวิทยา เพื่อช่วยให้นักเรียนได้หาทางออกที่เหมาะสมร่วมกัน

2) ด้านการรวมพลังทำงานเป็นทีม สรุปได้ 5 แนวทาง

2.1) ครูผู้สอนวิเคราะห์หลักสูตรและกิจกรรมโดยอาศัยความรู้ ความคิด ความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นให้นักเรียนเป็นผู้ลงมือทำ มีการคิด วางแผน กับเพื่อนร่วมชั้นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้หรือชิ้นงานตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

2.2) โรงเรียนควรให้นักเรียนได้เป็นสมาชิกทีมที่ดีและมีภาวะผู้นำ ใช้ กระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังอย่างเป็นระบบ ด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้ มีการ

ประสานความคิดที่แตกต่างสู่การตัดสินใจเป็นทีมอย่างรับผิดชอบร่วมกัน สร้างความสัมพันธ์ที่ดี และจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี จนทำให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

2.3) ครูควรส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบ Active Learning บูรณาการร่วมในแผนการจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาเพื่อให้นักเรียนได้ระดมความคิดและร่วมมือกันเพื่อบรรลุเป้าหมาย

2.4) ครูควรบูรณาการในทุกรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม ฝึกให้นักเรียนได้เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีร่วมกัน ผ่านกระบวนการงานหรือการทำกิจกรรมกลุ่ม โดยครูเป็นผู้กำหนด ชี้แจงงาน ขอบเขต ระยะเวลาที่จำกัด นักเรียนจะเกิดสมรรถนะด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น เกิดการสื่อสาร ทักษะการวางแผน คิดแก้ปัญหา เพื่อบรรลุเป้าหมายตามขอบเขตที่กำหนดไว้

2.5) โรงเรียนควรสนับสนุนในการจัดกิจกรรมหรือค่าย เพื่อให้นักเรียนเกิดสมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเข้าค่ายหรือทำกิจกรรม เช่น เข้าค่ายลูกเสือ หรือกิจกรรมสถานักเรียน โดยกิจกรรมเหล่านี้จะเป็นตัวกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ทักษะต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลงานหรือชิ้นงานที่ประสบความสำเร็จ

3) ด้านการคิดขั้นสูง สรุปได้ 5 แนวทาง

3.1) ครูควรจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้ใช้ประสบการณ์ โดยการระดมความคิดจากประสบการณ์เดิมเพื่อแก้ปัญหาในปัจจุบัน นักเรียนสามารถคิด วิเคราะห์และแยกแยะสารที่ได้รับได้อย่างมีสติ อีกทั้งส่งเสริมหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดที่สร้างสรรค์ผ่านการคิดชิ้นงานหรือนวัตกรรมได้อย่างอิสระ

3.2) ครูควรสอดแทรกโจทย์หรือประเด็นปัญหาเพื่อให้นักเรียนมีการไตร่ตรอง คิดวิพากษ์ คิดอย่างเป็นระบบ สามารถใช้ข้อมูลในการตัดสินใจแก้ปัญหา มีความยืดหยุ่นทางความคิด ริเริ่มความคิดใหม่ ๆ โดยคำนึงถึงผลกระทบรอบด้าน

3.3) ครูควรจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบ Active Learning บูรณาการร่วมในแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้เป็นผู้ลงมือทำ ได้ฝึกใช้ความคิดได้อย่างมีอิสระ มีการวางแผนเป็นขั้นตอน มีการทำงานแบบเป็นระบบ สามารถสร้างวิธีการหรือแนวการเรียนรู้ทางใหม่ ๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3.4) ครูควรจัดการเรียนการสอนโดยนำมาบูรณาการกับรายวิชาพื้นฐาน เช่น การยกตัวอย่างปัญหาในปัจจุบันมาพูดคุย เพื่อให้เด็กได้ฝึกการคิดและวิเคราะห์ ฝึกคิดหาสาเหตุ หรือ ฝึกวิเคราะห์แก้ปัญหาในหลายรูปแบบ วางแผนรับมือต่อสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นระบบ มีกระบวนการในการแก้ปัญหาที่ชัดเจน มีสติในเผชิญกับสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดได้เป็นอย่างดี

3.5) ครูควรเน้นการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลาย เช่น PBL (Problem Base Learning) โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หรือเชื่อมโยงกับแนวข้อสอบ PISA ที่ครูเป็นผู้ให้ โจทย์ปัญหาและครูเป็นผู้กระตุ้นนักเรียนด้วยคำถามที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้เกิดทักษะ กระบวนการคิดอย่างมีระบบ ครูผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนออกแบบชิ้นงาน สร้าง นวัตกรรม คิดแบบใหม่ได้อย่างสร้างสรรค์

4) ด้านการสื่อสาร สรุปได้ 5 แนวทาง

4.1) โรงเรียนควรจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับ สถานการณ์จริง โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนสื่อสารกันอย่างอิสระ เน้นทักษะทั้ง 4 ด้าน ฟัง พูด อ่าน เขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

4.2) โรงเรียนควรจัดกิจกรรมหรือสอดแทรกในแผนการจัดการเรียนรู้ให้ นักเรียนมีการรับและส่งสารบนความเข้าใจ ความเคารพในความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่างให้ บรรลุ เป้าหมาย โดยใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และสื่อดิจิทัล ได้เป็นอย่างดี

4.3) ครูควรจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนรู้จักเคารพซึ่งความคิดเห็นกัน และกัน ให้นักเรียนสามารถแยกแยะสารที่ได้รับ-และวิธีการสื่อสารอย่างมีสติทั้งในโลกแห่งความ จริงหรือในโลกออนไลน์ ให้ตระหนักถึงคุณประโยชน์และโทษของการสื่อสารผ่านโลกออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารด้วยข้อความหรือรูปภาพ ต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย

4.4) ครูควรบูรณาการร่วมกับรายวิชาพื้นฐานโดยเฉพาะภาษาไทย และ ภาษาต่างประเทศ โดยเน้นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะ ฟัง-พูด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเข้าใจสิ่ง ที่ฟังได้อย่างลึกซึ้ง และเลือกกลวิธีในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

4.5) โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้รับสาร-สื่อสาร สามารถ เชื่อมโยงสิ่งที่ได้ฟังและแยกแยะได้ สามารถเลือกกลวิธีที่เหมาะสมในการสื่อสารอย่างมีสติ ส่งเสริม ให้เข้าร่วมกิจกรรม เช่น อุ่นใจไซเบอร์ ให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการสื่อสาร-รับสารผ่านโลกออนไลน์ อย่างไรให้ปลอดภัย

5) ด้านการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง สรุปได้ 5 แนวทาง

5.1) โรงเรียนควรส่งเสริมนักเรียนด้วยกิจกรรมภายในโรงเรียน เช่น การ เลือกตั้งประธานนักเรียน โดยที่นักเรียนสามารถเลือกผู้นำด้วยตนเองได้อย่างอิสระ ด้วยสิทธิเสรีภาพ แบบประชาธิปไตย

5.2) โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนมีการยึดมั่นในหลักสิทธิเสรีภาพและ ความเสมอภาค เคารพและปฏิบัติตาม กฎ กติกาทางสังคม พยายามที่จะเข้าอกเข้าใจผู้อื่น ทั้งในโลก จริงและโลกเสมือนบนพื้นฐานของการฟังพากัน โดยปราศจากอคติ ไม่เลือกปฏิบัติ มีความ

รับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่พลเมืองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ยอมรับความแตกต่างหลากหลาย ใช้วิจารณญาณ ในการติดตามสถานการณ์และประเด็นปัญหา ริเริ่มและมีส่วนร่วมทางสังคมในประเด็นที่หลากหลายระดับภูมิภาคและประชาคมโลก ด้วยจิตสาธารณะและสำนึกสากล กระตือรือร้นในการร่วมสร้างการเปลี่ยนแปลงเชิงบวก

5.3) โรงเรียนควรปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้ผู้เรียนผ่านกิจกรรม เช่น กิจกรรมเข้าค่ายพุทธบุตร เน้นเรื่องความซื่อสัตย์ทั้งต่อตัวเองและต่อส่วนรวม มีวินัยในตนเอง เคารพกฎกติกาในสังคม เคารพสิทธิและเสรีภาพทั้งของตนเองและผู้อื่น ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกันอย่างสันติ

5.4) โรงเรียนควรนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์มาบูรณาการร่วมกับรายวิชา พื้นฐานและเพิ่มเติม โดยประกอบไปด้วยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ คือ (1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (2) ซื่อสัตย์สุจริต (3) มีวินัย (4) ใฝ่เรียนรู้ (5) อยู่อย่างพอเพียง (6) มุ่งมั่นในการทำงาน (7) รักความเป็นไทย และ (8) มีจิตสาธารณะ ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะหล่อหลอมให้นักเรียนเกิดสมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

5.5) โรงเรียนควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเข้าร่วมโครงการที่ส่งเสริมด้านการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ที่จัดโดยหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียนด้านพุทธศึกษา โรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนคุณธรรม ซึ่งโครงการเหล่านี้มีเป้าหมายเดียวกัน นั่นก็คือต้องการให้นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีในประเทศและเป็นพลเมืองโลกที่เข้มแข็ง

6) ด้านการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน สรุปได้ 5 แนวทาง

6.1) โรงเรียนควรจัดค่ายสร้างเสริมประสบการณ์ ให้นักเรียนได้ทำงานใกล้ชิดกับธรรมชาติ เช่นการปลูกป่าชายเลน หรือการไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

6.2) โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนมีการปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท และกฎกติกาในสังคม เคารพสิทธิมนุษยชน รับผิดชอบต่อ ส่วนรวม (Accountability) มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์นวัตกรรมโดยใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกัน ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมรอบตัว และสร้างการเปลี่ยนแปลงในระดับท้องถิ่น ประเทศชาติและโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งในโลกความจริง และโลกดิจิทัล

6.3) โรงเรียนควรจัดกิจกรรมโดยใช้บริบท สภาพแวดล้อมของโรงเรียนเป็นหลัก เช่น โรงเรียนศิริมแม่น้ำเจ้าพระยา จึงจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสม เช่น ไม่ทิ้งขยะลงแม่น้ำ, การแยกผักตบชวาและการบำบัดน้ำเสียโดยใช้ความรู้หรือวิธีการทางวิทยาศาสตร์เข้ามาเป็นเครื่องมือในการช่วยบำบัดปัญหาเหล่านั้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นว่า วิทยาการสามารถอยู่ควบคู่ไปกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

6.4) ครูควรใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลาย เช่น การใช้การสอนแบบ STEM Education ซึ่งเป็นการผสมผสานกันระหว่าง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และ คณิตศาสตร์เข้าด้วยกัน หรือใช้ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ (Phenomenon Base Learning) ที่เกิดขึ้น ทั้งในระดับภูมิภาค ระดับประเทศ หรือระดับโลกเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอน เช่น การ ค้นพบแร่ธาตุในประเทศไทย ส่งผลเสียหรือผลดีอย่างไรต่อประชาชน หรือการเกิดภาวะโลกร้อน ตัวอย่างปัญหาเหล่านี้จะเป็นตัวกระตุ้นกระบวนการคิดของนักเรียนซึ่งทำให้นักเรียนริเริ่มหรือคิดค้น วิทยาการที่จะนำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาได้ในอนาคต

6.5) โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนให้เข้าร่วมโครงการต่าง ๆ จากหน่วยงาน ต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการ Smart Farm, เกษตรอัจฉริยะ ประณีต เป็นการ ออกแบบนวัตกรรม โดยใช้วัสดุจากสิ่งแวดล้อม และจัดอบรมพัฒนาครูผู้สอนในด้านเทคโนโลยีให้ รู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการนำเสนอแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 132 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมดในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 แบบสอบถามถึงสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของความต้องการจำเป็นต่อแนวทางส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ลักษณะเครื่องมือเป็นมาตรประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคำนวณหาค่าสถิติวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Research) นำเสนอในรูปแบบตารางแจกแจงความถี่ ร้อยละ ประกอบการเรียงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ วิเคราะห์ โดยหาค่าเฉลี่ย $\bar{x}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) โดยแปลค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบสอบถาม

จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย โดยวิธี Modified Priority Needs Index : $PNI_{modified}$ เพื่อระบุความต้องการจำเป็น (Needs Identification) โดยใช้ดัชนีความสำคัญของลำดับความต้องการจำเป็น หรือ Modified Priority Needs Index : $PNI_{modified}$ ที่ปรับปรุงโดยสุวิมล ว่องวานิช (2558) ซึ่งเป็นวิธีหาค่าความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ แล้วหารด้วยสภาพที่เป็นจริง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ระบุ ความสำคัญของความ

ต้องการจำเป็นด้วยค่า $PNI_{modified}$ เป็นรายด้านที่มีค่า $PNI_{modified}$ มากกว่า 0.03 แสดงว่ามีความจำเป็นในระดับมากกว่าด้านที่มีค่า $PNI_{modified}$ น้อย ความต้องการที่มีค่า $PNI_{modified}$ มากจึงควรนำมาให้ความสำคัญ นำมาปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาก่อน ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายในการสัมภาษณ์จำนวน 5 ท่าน เพื่อเสนอแนวทางในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเพื่อศึกษาหาแนวทางส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นมีจำนวน 132 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยมีช่วงอายุไม่เกิน 30 ปีมากที่สุด รองลงมาคือช่วงอายุ 31 – 40 ปี ช่วงอายุ 41 – 50 ปี และช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไป ระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาคือปริญญาโท ประสบการณ์ในการทำงาน ไม่เกิน 5 ปีมากที่สุด รองลงมาคือ 6 – 10 ปี , 11 – 15 ปี และ 16 ปีขึ้นไป ตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูทั้งหมด 132 คน

5.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นต่อแนวทางส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

ความต้องการจำเป็นต่อแนวทางส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานีพบว่าสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก โดยระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์รายด้านทุกด้าน ซึ่งความต้องการจำเป็นต่อแนวทางส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ใน 3 ลำดับแรก คือ 1) สมรรถนะด้านการจัดการตนเอง 2) สมรรถนะด้านการรวมพลังทำงานเป็นทีม 3) สมรรถนะด้านการคิดขั้นสูง

ผลการศึกษาสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่พึงประสงค์ต่อแนวทางส่งเสริมหลักสูตรบานสมรณะของโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี เมื่อพิจารณาลงลึกในแต่ละด้าน ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษามาสรุปรในแต่ละด้าน ดังนี้

1) สมรรถนะด้านการจัดการตนเอง ในภาพรวมพบว่าสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมากและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์รายด้านทุกด้าน ซึ่งความต้องการจำเป็นของสมรรถนะด้านการจัดการตนเอง 3 ลำดับแรกคือ (1) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดการอารมณ์และความเครียด (2) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดการปัญหาและภาวะวิกฤต (3) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง

2) สมรรถนะด้านการรวมพลังทำงานเป็นทีม ในภาพรวมพบว่าสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลางและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก โดยระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์รายด้านทุกด้าน ซึ่งความต้องการจำเป็นของสมรรถนะด้านการรวมพลังทำงานเป็นทีม 3 ลำดับแรกคือ (1) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกทีมที่ดี (2) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีกระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังอย่างเป็นระบบ (3) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการจัดการความขัดแย้ง

3) สมรรถนะด้านการคิดขั้นสูง ในภาพรวมพบว่าสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมากและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์รายด้านทุกด้าน ซึ่งความต้องการจำเป็นของสมรรถนะด้านการคิดขั้นสูง 3 ลำดับแรกคือ (1) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเชิงระบบ (2) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดอย่างมีวิจารณญาณ (3) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหา

4) สมรรถนะด้านการสื่อสาร ในภาพรวมพบว่าสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลางและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก โดยระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์รายด้านทุกด้าน ซึ่งความต้องการจำเป็นของสมรรถนะด้านการสื่อสาร 3 ลำดับแรกคือ (1) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรับสารบนพื้นฐานความเข้าใจและความเคารพในความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง (2) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร (3) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรับสารอย่างมีสติและถอดรหัสเพื่อให้เกิดความเข้าใจ

5) สมรรถนะด้านการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ในภาพรวมพบว่าสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมากและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกับ โดยระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์รายด้านทุกด้าน ซึ่งความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรกคือ

(1) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองรู้เคารพสิทธิ (2) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ (3) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองมีส่วนร่วมอย่างมีวิจารณญาณ

6) สมรรถนะด้านการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน ในภาพรวมพบว่าสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลางและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน โดยระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับที่พึงประสงค์รายด้านทุกด้าน ซึ่งความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรกคือ (1) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้าง ใช้ และรู้เท่าทันวิทยาการเทคโนโลยี (2) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นบนโลกและในเอกภพ (3) โรงเรียนมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์สำหรับการเข้าใจระบบธรรมชาติและการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน

5.1.3 แนวทางส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

ประกอบด้วย 6 ด้าน 30 แนวทาง รายละเอียด ดังนี้

1) ด้านการจัดการตนเอง สรุปได้ 5 แนวทาง ดังนี้

1.1) ครูควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการตนเองอย่างรอบด้าน นำมาปรับประยุกต์กับหลักสูตรและวิธีการสอนให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน

1.2) ควรส่งเสริมให้นักเรียนประเมินเพื่อรู้จักตนเอง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ใช้ชีวิตตามความสามารถ ตามความสนใจ

1.3) โรงเรียนควรส่งเสริมให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยต้องเริ่มจากครอบครัว ครูสามารถให้คำปรึกษาแก่นักเรียนได้

1.4) ครูควรสอดแทรกการสอนผ่านกิจกรรมในโรงเรียน เช่น กิจกรรม Home room หรือกิจกรรมแนะแนวที่ให้นักเรียนและครูมีส่วนร่วมในการพูดคุย

1.5) โรงเรียนควรส่งเสริมทักษะชีวิต เชื่อมโยงกับกิจกรรมที่เรียน ใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการคัดกรองเบื้องต้น

2) ด้านการรวมพลังทำงานเป็นทีม สรุปได้ 5 แนวทาง ดังนี้

2.1) ควรวิเคราะห์หลักสูตรและจัดกิจกรรมโดยอาศัยความรู้ ความคิด ความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2.2) ควรจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังอย่างเป็นระบบ การประสานความคิดที่แตกต่างสู่การตัดสินใจเป็นทีมที่มีความรับผิดชอบร่วมกัน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี

2.3) ควรส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบ Active Learning บูรณาการร่วมในแผนการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้ระดมความคิดและร่วมมือกันเพื่อบรรลุเป้าหมาย

2.4) ครูควรจัดกระบวนการทำกิจกรรมแบบกลุ่ม

2.5) โรงเรียนควรสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเช่น การแข่งขันกีฬาหรือจัดค่าย เพื่อให้นักเรียนเกิดสมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเข้าค่ายหรือทำกิจกรรม เช่น เข้าค่ายลูกเสือ หรือกิจกรรมสภานักเรียน

3) ด้านการคิดขั้นสูง สรุปได้ดังนี้ สรุปได้ 5 แนวทาง ดังนี้

3.1) โรงเรียนควรจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้ใช้ประสบการณ์ โดยการแก้ไขปัญหา และสร้างนวัตกรรม

3.2) ควรจัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียน คิดไตร่ตรอง คิดอย่างเป็นระบบ สามารถใช้ข้อมูลในการตัดสินใจแก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์

3.3) ควรจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบ Active Learning บูรณาการร่วมในแผนการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้เป็นผู้ลงมือทำ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3.4) ควรจัดการเรียนการสอนโดยนำมาบูรณาการกับรายวิชาพื้นฐาน ยกตัวอย่างปัญหาในปัจจุบันมาพูดคุย เพื่อให้เด็กได้ฝึกการคิดและวิเคราะห์

3.5) ควรเน้นการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลาย ครูผู้สอน กำหนดวัตถุประสงค์ นักเรียนออกแบบชิ้นงาน สร้างนวัตกรรม คิดแบบใหม่ได้อย่างสร้างสรรค์

4) ด้านการสื่อสาร สรุปได้ 5 แนวทาง ดังนี้

4.1) ควรจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์จริง โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการสื่อสารอย่างอิสระ

4.2) ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้รับสาร-สื่อสารอย่างมีสติ โดยใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และสื่อดิจิทัลได้เป็นอย่างดี

4.3) ครูควรจัดการเรียนการสอนแบบเคารพซึ่งกันและกัน ให้นักเรียนสามารถแยกแยะสารที่ได้รับ-และวิธีการสื่อสารอย่างมีสติ

4.4) ครูควรบูรณาการร่วมกับแผนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดสมรรถนะ 4 ด้านคือ ฟัง พูด อ่าน เขียน

4.5) ควรจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้รับสาร-สื่อสาร สามารถเชื่อมโยงสิ่งที่

ได้ฟังและแยกแยะได้ สามารถเลือกกลวิธีที่เหมาะสมในการสื่อสารทั้งโลกแห่งความจริงและโลกออนไลน์ได้อย่างมีสติ

5) ด้านการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง สรุปได้ 5 แนวทาง ดังนี้

5.1) โรงเรียนควรส่งเสริมนักเรียนด้วยกิจกรรมภายในโรงเรียน เช่น การเลือกตั้งประธานนักเรียน

5.2) ควรจัดการเรียนการสอนโดยให้นักเรียนยึดมั่นในหลักสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค เคารพและปฏิบัติตาม กฎ กติกาทางสังคม พยายามที่จะเข้าอกเข้าใจผู้อื่น ทั้งในโลกจริงและโลกเสมือนบนพื้นฐานของการฟังพากัน โดยปราศจากอคติ

5.3) ควรปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เน้นเรื่องความซื่อสัตย์ มีวินัย เคารพกฎ กติกาในสังคม

5.4) ควรนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์มาบูรณาการร่วมกับรายวิชาพื้นฐาน และเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนเกิดสมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

5.5) ควรส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมโครงการที่ส่งเสริมด้านการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ที่จัดโดยหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงเรียนด้านทฤษฎีศึกษา โรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนคุณธรรม หรือเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนที่อยู่ เช่น การเป็นอาสาสมัครชุมชน บำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน

6) ด้านการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน สรุปได้ 5 แนวทาง ดังนี้

6.1) ควรจัดค่ายสร้างเสริมประสบการณ์ ให้นักเรียนได้ทำงานใกล้ชิดกับธรรมชาติ

6.2) ควรบูรณาการเข้ากับกิจกรรมและสอนแทรกในแผนการจัดการเรียนรู้ บูรณาการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เช่น อบรมส่งเสริมเรื่องพัฒนาทักษะชีวิต

6.3) ควรจัดกิจกรรมโดยใช้สภาพแวดล้อมของโรงเรียนเป็นแหล่งการเรียนรู้หลัก เช่นกิจกรรม ไม้ทิ้งขยะลงแม่น้ำ แยกผักตบชวา

6.4) ควรใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลาย เช่น การใช้การสอนแบบ STEM Education ซึ่งเป็นการผสมผสานกันระหว่าง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และคณิตศาสตร์ เข้าด้วยกัน หรือใช้ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นทั้งในระดับภูมิภาค ระดับประเทศ หรือระดับโลกเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอน

6.5) ควรส่งเสริมให้นักเรียนให้เข้าร่วมโครงการต่าง ๆ จากหน่วยงานต้นสังกัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการ Smart Farm, เกษตรอัจฉริยะ ประณีต เป็นการออกแบบนวัตกรรม โดยใช้วัสดุจากสิ่งแวดล้อมและจัดอบรมพัฒนาครูผู้สอนในด้านเทคโนโลยีให้รู้เท่าทัน

ต่อการเปลี่ยนแปลง

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของความ ต้องการจำเป็นของแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.2.1 สภาพที่เป็นจริง สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการส่งเสริม หลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี พบว่า สภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากและสภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน แต่เมื่อดูระดับค่าเฉลี่ยในสภาพที่เป็นจริงตามรายด้านแล้วนั้น ปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยในสภาพที่เป็นจริง มีระดับที่ต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์ในทุกๆด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามความต้องการ ในการส่งเสริม 1) ด้านสมรรถนะการจัดการตนเอง 2) ด้านสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม 3) ด้านสมรรถนะการคิดขั้นสูง 4) ด้านสมรรถนะการสื่อสาร 5) ด้านสมรรถนะการเป็นพลเมืองที่ เข้มแข็ง 6) ด้านสมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน จากการวิเคราะห์ผลของ การวิจัยในครั้งนี้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่าง รวดเร็วเกิดขึ้นมากมาย ความเร่งรีบมีมากขึ้นเรื่อย ๆ ไม่ว่าจะเป็นเกี่ยวข้องกับการใช้ชีวิต การเรียน การ ทำงาน เศรษฐกิจ การเมือง ค่านิยม และวัฒนธรรม อีกทั้งคุณภาพการศึกษาไทยที่มีปัญหาเรื้อรังมา นาน ทั้งความรู้พื้นฐานที่ยังไม่เพียงพอในการใช้งานจริง และความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่สูงขึ้น ซึ่งเด็กไทยจำเป็นต้องมีสมรรถนะที่สูงขึ้น เพื่อเรียนรู้ทักษะอาชีพและการสร้างทักษะใหม่ การคิด ขั้นสูง การทำงานร่วมกับเทคโนโลยี การปรับตัว การมีจิตสำนึกแห่งการเติบโต ภาติเพื่อการศึกษา ไทย (2563) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานของการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อพัฒนา ผู้เรียนทุกคนให้มีสมรรถนะหลักที่สำคัญจำเป็น และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้บำเพาะ พัฒนา และต่อ ยอดสมรรถนะหลักและสมรรถนะอื่นได้เต็มตามศักยภาพ ตามความจำเพาะเจาะจงของบุคคล (Personalization) ตามความเชื่อที่ว่ามนุษย์มีหน้าที่ในการพยายามค้นหาตัวเอง และเลือกสร้าง ลักษณะของตนเองตามที่อยู่จะเป็น การจัดการศึกษาตามแนวคิดนี้จึงมุ่งให้ผู้เรียนทบทวน พิจารณา ไตร่ตรอง ใคร่ครวญ และตรวจสอบ เพื่อให้ค้นพบและรู้จักตนเองอยู่เสมอ เพื่อพัฒนา ศักยภาพของตนเองอย่างเป็นองค์รวม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564)

โดยสรุป ผลของการวิจัยในครั้งนี้ชี้ชัดได้ว่าแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานีในปัจจุบันพบว่าสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะเมื่อมีการปรับใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะแล้วนั้นจะช่วยให้ผู้สอนปรับแนวคิดและมุมมองในการออกแบบและจัดการเรียนรู้จาก ปรับการเน้นที่เนื้อหาสาระมาเน้นสมรรถนะ ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นองค์รวม ลดการสอนเนื้อหาความรู้จำนวนมาก ลดภาระและเวลาในการสอบตามตัวชี้วัดจำนวนมาก ทำให้สถานศึกษามีพื้นที่ในการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญจำเป็นของบริบทได้มากขึ้น เน้นการพัฒนาผู้เรียนเฉพาะบุคคลอย่างเป็นองค์รวมที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและสามารถฟื้นคืนสภาวะสมดุลได้ ด้วยหลักการสำคัญของหลักสูตรฐานสมรรถนะ

5.2.2 ด้านสมรรถนะการจัดการตนเอง ผลการวิจัยด้านสมรรถนะการจัดการตนเองพบว่าระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์ แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนควรส่งเสริมทักษะการจัดการตนเองให้กับนักเรียนซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมสำหรับชีวิตหลังจบการศึกษา นอกจากจะมีความสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวันแล้ว ทักษะเหล่านี้ยังมีผลดีต่อสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจของบุคคลด้วย โดยโรงเรียนสามารถทำการส่งเสริมทักษะด้านการจัดการตนเองได้โดยการเน้นให้นักเรียนพัฒนาทักษะด้านการประเมินตนเองซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับความสามารถ จุดเด่น และจุดอ่อนของตนเอง จัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนประเมินตนเองหรือรับความคิดเห็นจากผู้อื่น ส่งเสริมเรื่องการจัดการกับอารมณ์และความรู้สึก ดังนั้นสาเหตุเหล่านี้จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่โรงเรียนควรสอนนักเรียนเรื่องการรับรู้และจัดการกับอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง ให้เข้าใจถึงสถานการณ์ที่ทำให้เกิดความรู้สึกต่าง ๆ และรู้วิธีการจัดการกับปัญหาและความเครียด โรงเรียนควรสอนวิธีการแก้ปัญหาและจัดการกับความเครียดให้นักเรียนเข้าใจถึงกระบวนการแก้ปัญหาและวิธีการลดความเครียดในสถานการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการพัฒนาทางร่างกายและจิตใจ โรงเรียนควรส่งเสริมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการออกกำลังกายและการพัฒนาทักษะทางจิตใจ เช่น การทำสมาธิ หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่สามารถช่วยให้นักเรียนมีสุขภาพที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ โดยการส่งเสริมทักษะด้านการจัดการตนเองนี้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฐานสมรรถนะ กระทรวงศึกษาธิการ (2564) ที่กล่าวว่า รู้จัก รัก เห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น จัดการอารมณ์และความเครียด ปัญหาและภาวะวิกฤต สามารถฟื้นคืนสู่สภาวะสมดุล (Resilience) และมีสุขภาพและมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นและยังสอดคล้องกับ กรรณิการ์ แสนสุภา และนเรศ กันธะวงศ์ (2564) ที่กล่าวว่า การจัดการตนเองเป็นทักษะที่สำคัญในการพัฒนาตนเองในหลากหลายสถานการณ์การเสริมสร้างทักษะการจัดการตนเองด้วยหลักการทางจิตวิทยาจะทำให้

บุคคลได้สำรวจและรู้เท่าทันอารมณ์ ความคิด ของตนเอง ทำให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข เห็นคุณค่าในตนเองมีตั้งเป้าหมายในการดำเนินชีวิตและพัฒนาตนเองเพื่อให้บรรลุกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ จะช่วยให้นักเรียนมีความพร้อมในการเผชิญกับความท้าทายและสามารถปรับตัวและเป็นผู้นำตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพในชีวิตทั้งในวงการการศึกษาและชีวิตประจำวัน

5.2.3 ด้านสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม ผลการวิจัยด้านสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมพบว่าระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์ แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนควรส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีมให้กับนักเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญ การส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีมให้กับนักเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการทำงานเป็นทีมมีบทบาทสำคัญในชีวิตทั้งในวงการการศึกษา และในสถานที่ทำงานหลายประเภท ดังนั้นสาเหตุเหล่านี้เป็นเหตุผลสำคัญที่โรงเรียนควรส่งเสริมการสร้างทักษะและความเข้าใจในการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้นักเรียนมีประสิทธิภาพในการทำงานและเติบโตไปในฐานะผู้นำในอนาคต โรงเรียนสามารถส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีมให้กับนักเรียนได้โดยการให้โอกาสในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงานร่วมกัน และการเรียนรู้เกี่ยวกับความสำคัญของการสื่อสาร การเชื่อมโยง และการแบ่งหน้าที่ในทีม นอกจากนี้ยังสามารถทำได้โดยการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นทีม สร้างโอกาสให้นักเรียนมีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ผ่านกิจกรรมเช่น โครงการวิจัยร่วมกัน การเลือกตั้งประธานนักเรียน หรือการเข้าค่ายต่าง ๆ หรือการแข่งขันกีฬาที่ต้องมีการสื่อสารและการทำงานร่วมกันซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2564) กล่าวว่า ให้นักเรียนสามารถจัดระบบและกระบวนการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย มีความเป็นผู้ประกอบการ มีภาวะผู้นำ และจัดการความขัดแย้งภายใต้สถานการณ์ที่มีความซับซ้อน รวมถึงครูสอนควรจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ สอดคล้องกับ วุฒิชัย ภูติ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของผู้เรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางของสเต็มศึกษาแบบ 6E ร่วมกับโมเดลเศรษฐกิจบีซีจี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชนบ้านคำพอกท่าดอกแก้ว พบว่าการใช้รูปแบบการสอนแบบสเต็มศึกษา 6E ผู้เรียนส่วนใหญ่เกิดทักษะด้านภาวะผู้นำ มีความรับผิดชอบร่วมกัน มีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนในทีม ลดความขัดแย้งภายใต้สถานการณ์ที่ยุ่งยากสามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีมอย่างเป็นระบบ กระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นระบบมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และทำให้ผู้เรียนมีความกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในการทำงานและชีวิตประจำวัน รวมทั้งยังเป็นการปลูกจิตสำนึกให้ผู้เรียน เผยแพร่ สร้างมูลค่าและรักษาวัฒนธรรมและภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนเอง

ส่งเสริมด้านการสนับสนุนทีมให้การสนับสนุนและกระตุ้นให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการทำงานร่วมกับทีม โดยเชื่อมโยงกับความสำคัญของทีมกับความสำคัญของแต่ละบุคคล การเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ ให้นักเรียนได้ปฏิบัติการทำงานเป็นทีมในสถานการณ์จริง เช่น การจัดกิจกรรมที่ต้องการการทำงานร่วมกันในห้องเรียนหรือในโครงการนอกห้องเรียน การส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีมให้กับนักเรียนจะช่วยสร้างพื้นฐานที่แข็งแกร่งในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และเตรียมพร้อมให้นักเรียนเข้าสู่สถานการณ์การทำงานจริงในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์

5.2.4 ด้านสมรรถนะการคิดขั้นสูง ผลการวิจัยด้านสมรรถนะการคิดขั้นสูงพบว่าระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์ แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนควรส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงให้กับนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นถ้าขาดทักษะด้านนี้อาจส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ การแก้ปัญหา และการปรับตัวในสถานการณ์ที่ซับซ้อน นอกจากนี้ยังเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาบุคลิกภาพและการประเมินค่าของข้อมูลอย่างมีเหตุผลด้วย โรงเรียนสามารถส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงให้กับนักเรียนได้โดยการให้โอกาสในการเรียนรู้แบบเชิงบูรณาการ และการส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การสร้างแนวคิดใหม่ และการแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่ซับซ้อนสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2564) สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณบนหลักเหตุผลอย่างรอบด้าน โดยใช้คุณธรรมกำกับการตัดสินใจได้อย่างมีวิจารณญาณ มีความสามารถคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผลด้วยความเข้าใจถึงความเชื่อมโยงของสรรพสิ่งที่อยู่ร่วมกันอย่างเป็นระบบ ใช้จินตนาการและความรู้สร้างทางเลือกใหม่ เพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนการเรียนรู้แบบเชิงบูรณาการ สร้างสถานการณ์ที่ให้นักเรียนมีโอกาสนำเสนอและสร้างความเข้าใจเอง โดยใช้วิธีการเรียนรู้ที่เน้นการคิดอย่างเชิงวิเคราะห์ข้อมูล ส่งเสริมการแก้ปัญหาในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะที่เรียนรู้ในการแก้ปัญหาจริงสอดคล้องกับ ชีต๊ะ บิลโหด (2022) ที่ศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดหลักสูตรฐานสมรรถนะเพื่อพัฒนาทักษะด้านการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสะบ้าย้อยวิทยาพบว่า การเลือกเนื้อหาที่สามารถพบเจอได้ในชีวิตประจำวันจะทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ใหม่กับประสบการณ์เดิมของผู้เรียนได้ง่ายขึ้นและการเลือกเนื้อหาที่สามารถเชื่อมโยงกับชีวิตจริงได้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจากสถานการณ์ต่างๆซึ่งจะช่วยพัฒนาทักษะด้านการคิดและแก้ปัญหของผู้เรียนได้ โดยให้นักเรียนเผชิญกับสถานการณ์ที่ต้องการคิดให้เชื่อถือได้และแก้ไขการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สร้างแรงบันดาลใจและสนับสนุนให้นักเรียนมีความสามารถในการนำเสนอแนวคิดใหม่ สร้างนวัตกรรมและพัฒนาผลงานที่สร้างสรรค์ การพัฒนาทักษะในการประเมินและวิเคราะห์ข้อมูล สอนวิธีการประเมินข้อมูลอย่างมีเหตุผลและวิเคราะห์ข้อมูลอย่าง

ละเอียดย่อยเพื่อเสริมสร้างการคิดขั้นสูง การส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงให้กับนักเรียนจะช่วยให้พัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบและการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปแบบ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับการเตรียมความพร้อมในการปรับตัวและเป็นผู้ผู้นำในสังคมและการทำงานในอนาคต

5.2.5 ด้านสมรรถนะการสื่อสาร ผลการวิจัยด้านสมรรถนะการสื่อสาร พบว่าระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์ แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนควรส่งเสริมทักษะการสื่อสารให้กับนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก เนื่องจากทักษะการสื่อสารมีบทบาทสำคัญในทุกด้านของชีวิต เช่นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี การทำงานเป็นทีม การสร้างความเข้าใจ และการเรียนรู้โรงเรียนสามารถส่งเสริมทักษะการสื่อสารให้กับนักเรียนได้โดยการให้โอกาสในการฝึกฝนและพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง โดยการส่งเสริมการเรียนรู้การสื่อสารทั่วไป สอนวิธีการใช้ภาษาและสื่อสารอย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการพูด การเขียน หรือการใช้ภาษาต่างประเทศ การพัฒนาทักษะการฟังและเข้าใจ ส่งเสริมการพัฒนาทักษะในการฟังอย่างรอบคอบและการเข้าใจเนื้อหาในสื่อต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอนสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2564) ที่มุ่งหวังให้นักเรียนมีความสามารถรับรู้ รับฟัง ตีความ และส่งสารด้วยภาษาต่าง ๆ ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา โดยใช้กระบวนการคิด ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ ความเข้าใจในระบบคุณค่า การแก้ปัญหาร่วมกันผ่านกลวิธีการสื่อสาร อย่างฉลาดรู้ สร้างสรรค์ มีพลัง โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม การสนับสนุนการสื่อสารระหว่างบุคคล สร้างโอกาสให้นักเรียนมีประสบการณ์ในการสื่อสารระหว่างบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิดเห็น การแสดงอารมณ์ หรือการแก้ไขขัดแย้ง การฝึกฝนทักษะการสื่อสารทางการบริหาร สอนนักเรียนวิธีการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์ที่ต้องการการนำเสนอ การนำเสนอผลงาน หรือการแสดงความคิดเห็น การสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการสื่อสาร สร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดกว้างและสนับสนุนการสื่อสารอย่างเปิดเผยและสามารถรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นได้อย่างเท่าเทียม การส่งเสริมทักษะการสื่อสารให้กับนักเรียนจะช่วยให้พัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้ง และสร้างพื้นฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการปรับตัวในสังคมและการทำงานในอนาคต

5.2.6 ด้านสมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง พบว่าระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์ แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนควรส่งเสริมการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งให้กับนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญให้กับนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญเพื่อสร้างอนาคตที่ยั่งยืนและสังคมที่เข้มแข็งขึ้น การเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งหมายถึงการมีความรับผิดชอบต่อสังคม การมีทักษะในการแก้ไขปัญหา การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาชุมชนให้เติบโตอย่าง

ยังขึ้นโรงเรียนสามารถส่งเสริมทักษะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งให้กับนักเรียน สนับสนุนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ส่งเสริมให้เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับการเป็นพลเมืองที่ดี สร้างโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน เช่น การทำงานอาสาสมัคร การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม หรือการมีส่วนร่วมในโครงการชุมชน การสอนและสนับสนุนทักษะการแก้ไขปัญหา สอนวิธีการแก้ไขปัญหาและการใช้ความคิดวิเคราะห์ในการตัดสินใจ โดยให้นักเรียนมีโอกาสดูปฏิบัติในสถานการณ์จริงเช่น การเลือกตั้งประธานนักเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมภายในที่สำคัญอีกกิจกรรมหนึ่ง การส่งเสริมคุณลักษณะที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม สอนและส่งเสริมคุณลักษณะเช่น ความรับผิดชอบ ความเอื้อเฟื้อเข้าช่วยเหลือผู้อื่น ความซื่อสัตย์และความเอาใจใส่ต่อสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการนำเสนอและการเข้าร่วมในการตัดสินใจ สร้างสถานการณ์ที่ส่งเสริมการนำเสนอความคิดและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเชิงบวก สนับสนุนการให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทางการเมืองและการเข้าใจเกี่ยวกับสังคม สอนให้เข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง และการเรียนรู้เกี่ยวกับปัญหาสังคมและวิธีการแก้ไขซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ กระทรวงศึกษาธิการ (2564) การปฏิบัติตนอย่างรับผิดชอบในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก รู้เคารพสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น เคารพในกฎกติกาและกฎหมาย มีส่วนร่วมทางสังคมอย่างมีวิจารณญาณ อยู่ร่วมกับผู้อื่นท่ามกลางความหลากหลาย เห็นคุณค่าของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีบทบาทในการตัดสินใจและสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยยึดมั่น ในความเท่าเทียมเป็นธรรม ค่านิยมประชาธิปไตย และสันติวิธีส่งเสริมทักษะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งให้กับนักเรียนจะช่วยให้พัฒนาพลเมืองรุ่นใหม่ที่มีคุณค่าและมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมที่ยั่งยืนและเป็นประโยชน์ต่อทุกคนในสังคม

5.2.7 ด้านสมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน พบว่าระดับสภาพที่เป็นจริงมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์ การส่งเสริมทักษะสมรรถนะด้านการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืนให้กับนักเรียนเป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องจากการเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและวิทยาการช่วยให้เด็กพัฒนาความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับโลกธรรมชาติและสามารถดำเนินชีวิตอย่างยั่งยืนได้ สนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ในธรรมชาติ เช่นการปลูกป่าชายเลน รักษาความสะอาดแม่น้ำลำคลอง ใช้รูปแบบการสอนที่หลากหลาย เช่น การใช้การสอนแบบ STEM Education ซึ่งเป็นการผสมผสานกันระหว่าง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และคณิตศาสตร์ เข้าด้วยกันซึ่งสอดคล้องกับ นุชนาฏ มหาชีโนรส (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ เรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์เห็ดนางฟ้า สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนได้รับความรู้ในระดับที่สูงขึ้นจากการใช้สมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืนซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรฐานสมรรถนะ กระทรวงศึกษาธิการ

(2564) กล่าวว่าเข้าถึงและรู้เท่าทันวิทยาการเทคโนโลยีเพื่อการดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน หรือใช้ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นทั้งในระดับภูมิภาค ระดับประเทศ หรือระดับโลกเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของธรรมชาติ การส่งเสริมทักษะสมรรถนะด้านการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืนให้กับนักเรียนจะช่วยให้พัฒนาความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับโลกธรรมชาติและสร้างพื้นฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติในอนาคต

5.3 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

แนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อให้โรงเรียนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะ ดังนี้

5.3.1 จากการเรียงลำดับความต้องการจำเป็นของการศึกษาแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยพบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ ด้านสมรรถนะการจัดการตนเอง รองลงมาคือด้านสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม ด้านสมรรถนะการคิดขั้นสูง ด้านสมรรถนะการสื่อสาร ด้านสมรรถนะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง และด้านสมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน ดังนั้นควรส่งเสริมด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดก่อนเป็นอันดับแรกและส่งเสริมด้านอื่น ๆ ตามลำดับ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะที่จำเป็นในอนาคตต่อไป

5.3.2 แนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า ด้านสมรรถนะการจัดการตนเอง มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนควรส่งเสริมทักษะการจัดการตนเองให้กับนักเรียนซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมสำหรับชีวิตหลังจบการศึกษา นอกจากจะมีความสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวันแล้ว ทักษะเหล่านี้ยังมีผลดีต่อสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจของบุคคลด้วย

5.3.3 โรงเรียนหรือสถานศึกษาอื่นสามารถนำผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะด้านการรวมพลังทำงานเป็นทีมไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถนำทักษะนี้ไปใช้ในชีวิตการทำงานหลังจบการศึกษาต่อไป

5.3.4 โรงเรียนหรือสถานศึกษาอื่นสามารถนำผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมสมรรถนะด้านการคิดขั้นสูงไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ การสร้างแนวคิดใหม่ และสามารถแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่ซับซ้อน

5.3.5 โรงเรียนหรือสถานศึกษาอื่นสามารถนำผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมสมรรถนะด้านการสื่อสารไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง

5.3.6 โรงเรียนหรือสถานศึกษาอื่นสามารถนำผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมสมรรถนะด้านการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งไปใช้เพื่อสร้างอนาคตที่ยั่งยืนและสังคมที่เข้มแข็งขึ้น

5.3.7 โรงเรียนหรือสถานศึกษาอื่นสามารถนำผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมสมรรถนะด้านการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืนไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนรู้เท่าทันวิทยาการเทคโนโลยีเพื่อการดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.4.1 ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะในขนาดโรงเรียนหรือพื้นที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในเขตอื่น ๆ/หรือจังหวัดอื่น ๆ เพิ่มเติม

5.4.2 ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์จากการนำหลักสูตรฐานสมรรถนะมาปรับใช้ในโรงเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสร้างเสริมสมรรถนะของผู้เรียน

บรรณานุกรม

- กิตติศักดิ์ มโนพัฒนกร, และชลธิชา คำทองแก้ว. (2565). ความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะหลักตามกรอบหลักสูตรฐานสมรรถนะของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม*, 17(2), 24-38.
- กัมพล เจริญรักษ์. (2565). การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2. *วารสารครุทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 2(1), 15-28.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- กรรณิการ์ แสงสุภา, และนเรศ กันธะวงศ์. (2564). การจัดการตนเอง: ทักษะในการพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน. *วารสารศิลปศาสตร์ราชชมงคลพระนคร*, 1(1), 25-37.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2559). 80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (พิมพ์ครั้งที่ 7). นนทบุรี : พี บาลานซ์ ไซด์ แอนปริ้นต์.
- ชัยพนธ์ จันวงศ์เดือน, และวิญญา บรหาร. (2565). หลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรฐานสมรรถนะ. *วารสารครุทรรศน์*, 2(2), 89-102.
- เทียน ทองแก้ว. (2550). *สมรรถนะ (Competency): หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ธีรศักดิ์ คงสวัสดิ์. (2550). *Competency ภาควิชาปฏิบัติ เขาทำอะไร* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- นริศรา มากมี, และธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย. (2565). การเตรียมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1. *Journal of Modern Learning Development*, 7(4), 113-127.
- บงอร เสรีรัตน์. (2564). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนฐานสมรรถนะแบบผสมรายวิชาสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. *วารสารครุศาสตร์สาร*, 15(2), 143-158.
- ปณิชา คล่องเชิงสาน. (2556) สมรรถนะของผู้บริหารกับการบริหารความขัดแย้งในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 5(1), 57-66.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ปัทมดา ปิยสกุลเสวี. (2564). รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเวสปรา กับการสร้างเสริมสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. ใน การประชุมสัมมนาทางวิชาการ เรื่องก้าวนำสังคมวิถีชีวิตใหม่ ด้วยงานวิจัยและนวัตกรรม (น.366-375). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น.
- ปัทมดา ปิยสกุลเสวี. (2564, 31 มีนาคม). หลักสูตรใหม่กำลังมาเพื่อยกระดับเด็กไทย “หลักสูตรฐานสมรรถนะเรื่องจริงหรืออุดมคติ”. ไทยรัฐ, น.16.
- ปารุดา สระทองจันทร์. (2557). สมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, นครปฐม.
- นุชนาฏ มหาชีโนรส. (2566). การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์ เค้กนางฟ้าสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- พรพิชิต ทิพา. (2561). การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- พระณัฐวุฒิ พันทะลี. (2563). การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในศตวรรษที่ 21. วารสารวิชาการพระพุทธศาสนาเขตลุ่มแม่น้ำโขง, 3(2), 44-55.
- โรงเรียนคณะราษฎร์บำรุงปทุมธานี. (2567). ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน. สืบค้นจาก kanarat.ac.th/kanaratpathumthani/
- วุฒิชัย ภูดี. (2565). การพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีมของผู้เรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางของสะเต็มศึกษาแบบ 6E ร่วมกับ โมเดลเศรษฐกิจบีซีจี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชนบ้านคำพอกท่าดอกแก้ว. วารสารวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ศึกษา, 6(1), 105-119.
- สาธิต จินขจร. (2563). แนวทางการส่งเสริมสมรรถนะวิชาชีพของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง จังหวัดลพบุรี (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- สุกัญญา รัศมิธรรมโชติ. (2549). แนวทางการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ด้วย Competency (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). (ร่าง) กรอบหลักสูตรฐานสมรรถนะหลัก 6 ด้าน. สืบค้นจาก <https://cbethailand.com/หลักสูตร-2/กรอบหลักสูตร/สมรรถนะหลัก-6-ประการ>
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2547). *การปรับใช้สมรรถนะในการบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *หลักสูตรฐานสมรรถนะผู้เรียน*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.(2563). *การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะเชิงรุก*. กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซจูรี่ จำกัด.
- อานนท์ สักดิ์วรวิชัย. (2547). *แนวคิดเรื่องสมรรถนะ Competency: เรื่องเก่าที่เรายังหลงทาง*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัญชลี เรือนแก้ว.(2560). *การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 ของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- James, A. (2019). Improving student success for diverse students utilizing competency-based education. *Cultural and Pedagogical Inquiry*, 11(2), 67-77.
- Kabombwe, Y. M., & Mulenga, I. M. (2019). Implementation of the competency-based curriculum by teachers of History in selected Secondary Schools in Lusaka district, Zambia. *Yesterday and today*, (22), 19-41.
- Khemmani, T. (2021). *Guidelines for the Development of School Competency Based Curriculum*. n.p.
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 22 (140), 5-55.
- Ministry of Education, Singapore. (2010). *The Leading Academy for Professional Excellence in Education*. Retrieved from <https://www.moe.gov.sg/about-us/organisation-structure/ast>
- Mulenga, I. M., & Ng'andu, M. (2022). Civic education teaching resources and teacher preparedness for secondary school competency-based curriculum in Lusaka, Zambia. *East African Journal of Education and Social Sciences (EAJESS)*, 3(2), 166-177.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Ngeno, B. (2023). The Relationship between Teacher Training and Implementation of a Competency-Based Curriculum in Public Primary Schools, a case study in Kericho county, Kenya. *East African Journal of Education Studies*, 6(1), 280-290.
- Office of the Education Council. (2020). *Guidelines for the Development of Learner Competency for Learners at the Basic Education*. Pranakorn Sri Ayutthaya: Tienwatana Printing Co.Ltd.
- O'sullivan, N., & Burce, A. (2014). Teaching and learning in competency-based education. In *The Fifth International Conference on e-Learning (eLearning-2014)* (pp. 22-23). Belgrade, Serbia: University of Belgrade.
- Reviere, R., Berkowitz, S., Carter, C. C., & Ferguson, C. C. (1996). *Needs Assessment: A Creative and Practical Guide for Social Scientists*. Washington, D.C: Taylor & Francis.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brace and World.
- Vikaspedia. (2020). *Competency Based Learning*. Retrieved from <https://vikaspedia.in/education/teachers-corner/tips-for-teachers/competencybased-learning>

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

๒. แบบสอบถามฉบับนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลออนไลน์โดยสแกน QR Code แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

<https://forms.gle/R1qxK7M7rzz849ww6>

๓. แบบสอบถามฉบับนี้ใช้สำหรับเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้นซึ่งข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะเป็นความลับและนำเสนอโดยภาพรวม จึงไม่มีผลกระทบต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแต่ประการใด จึงขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ท่านตอบแบบสอบถามที่ครบถ้วน ภายใน ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

ทั้งนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวหทัย บุญล้อมกำเงิน

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

เบอร์โทร ๐๙๑-๖๒๑๘๗๖๔

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อที่ตรงกับ

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 31 - 40 ปี
☐ 41 - 50 ปี ☐ 50 - 60 ปี
☐ มากกว่า 60 ปี
3. ระดับการศึกษาสูงสุด
☐ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก
4. ประสบการณ์ในการทำงาน
☐ 0-5 ปี ☐ 6-10 ปี
☐ 11-15 ปี ☐ 16-20 ปี
☐ 21-25 ปี ☐ ตั้งแต่ 26 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ ของการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับตรงกับสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่พึงประสงค์ โดย
กำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนเป็น 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาคำตอบ ดังนี้

เกณฑ์ค่าระดับคะแนนในช่อง “สภาพที่เป็นจริง”

ระดับ 5 หมายถึง โรงเรียนมีการส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนตรงกับสภาพที่เป็นจริงในระดับ
มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง โรงเรียนมีการส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนตรงกับสภาพที่เป็นจริงในระดับ
มาก

ระดับ 3 หมายถึง โรงเรียนมีการส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนตรงกับสภาพที่เป็นจริงในระดับ
ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง โรงเรียนมีการส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนตรงกับสภาพที่เป็นจริงในระดับ
น้อย

ระดับ 1 หมายถึง โรงเรียนมีการส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนตรงกับสภาพที่เป็นจริงในระดับ
น้อยที่สุด

[illegible]

ข้อ ที่	การส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะ	ระดับ สภาพที่เป็นจริง					ระดับ สภาพที่พึง ประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองผู้สร้าง การเปลี่ยนแปลง										
ด้านสมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการ อย่างยั่งยืน											
1	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจปรากฏการณ์ ที่เกิดขึ้นบนโลกและในเอกภพ										
2	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์เพื่อ การอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน										
3	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้าง ไข่ และรู้เท่า ทันวิทยาการเทคโนโลยี										
4	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะทาง คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์สำหรับการเข้าใจ ระบบธรรมชาติและการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน										

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความอนุเคราะห์

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัด ปทุมธานี

หลักสูตรฐานสมรรถนะ หมายถึง ทักษะที่กำหนดให้เป็นพื้นฐานของนักเรียนทุกคนต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นความสามารถคิดตัวเมื่อจบปีการศึกษา มีลักษณะเป็นสมรรถนะข้ามสาระการเรียนรู้หรือคร่อมวิชาสามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนได้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลาย หรือสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้สาระต่าง ๆ ได้ดีขึ้น

คำถามการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะด้านการจัดการตนเองอย่างไรบ้าง
2. ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะด้านการร่วมพลังทำงานเป็นทีม
อย่างไรบ้าง
3. ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะด้านการคิดขั้นสูงอย่างไรบ้าง
4. ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะด้านการสื่อสารอย่างไรบ้าง
5. ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะด้านการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งอย่างไร
บ้าง
6. ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะด้านการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและ
วิทยาการอย่างยั่งยืนอย่างไรบ้าง

ประเด็นตามแบบสอบถามรายด้านประกอบการสัมภาษณ์
เรื่อง แนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ
ในจังหวัดปทุมธานี

แนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ใน จังหวัดปทุมธานี	
ด้านสมรรถนะการจัดการตนเอง	
1	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง
2	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเป้าหมายในชีวิต
3	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดการอารมณ์และความเครียด
4	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดการปัญหาและภาวะวิกฤต
ด้านสมรรถนะการคิดขั้นสูง	
1	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดอย่างมีวิจารณญาณ
2	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเชิงระบบ
3	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดอย่างสร้างสรรค์
4	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหา
ด้านสมรรถนะการสื่อสาร	
1	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรับสารอย่างมีสติและถอดรหัสเพื่อให้เกิด ความเข้าใจ
2	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรับสารบนพื้นฐานความเข้าใจและความ เคารพในความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง
3	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร
ด้านสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม	
1	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกทีมที่ดี
2	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีภาวะผู้นำ
3	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีกระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวม พลังอย่างเป็นระบบ
4	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความสัมพันธ์ที่ดี
5	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการจัดการความขัดแย้ง
ด้านสมรรถการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง	

1	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองรู้เคารพสิทธิ
2	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่
3	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองมีส่วนร่วมอย่างมี วิจารณญาณ
4	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองผู้สร้างการเปลี่ยนแปลง
ด้านสมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน	
1	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นบนโลกและ ในเอกภพ
2	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์เพื่อการอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน
3	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้าง ใช้ และรู้เท่าทันวิทยาการ เทคโนโลยี
4	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะทางคณิตศาสตร์และ วิทยาศาสตร์สำหรับการเข้าใจระบบธรรมชาติและการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี

คำถามการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะด้านการจัดการตนเองอย่างไรบ้าง

.....

2. ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะด้านการรวมพลังทำงานเป็นทีมอย่างไรบ้าง

.....

3. ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะด้านการคิดขั้นสูงอย่างไรบ้าง

.....

4. ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะด้านการสื่อสารอย่างไรบ้าง

.....

5. ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะด้านการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งอย่างไรบ้าง

.....

6. ท่านมีแนวทางในการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะด้านการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืนอย่างไรบ้าง

.....

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ค่า IOC ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

มหาวิทยาลัยรังสิต Rangsit University

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

เรื่อง แนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ

ในจังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 2 แนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐานสมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษาใหญ่พิเศษ

ข้อที่	แนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐาน สมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษา ใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี	ความ คิดเห็น ของ ผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)			รวม	ค่า IOC แปล ผล	แปล ผล	ข้อเสนอแนะ
		1	2	3				
ด้านสมรรถนะการจัดการตนเอง								
1	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าใน ตนเอง	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
2	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเป้าหมายในชีวิต	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
3	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดการอารมณ์และ ความเครียด	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
4	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดการปัญหาและ ภาวะวิกฤต	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
ด้านสมรรถนะการคิดขั้นสูง								
1	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดอย่างมี วิจารณญาณ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
2	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดเชิงระบบ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
3	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดอย่างสร้างสรรค์	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อที่	แนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐาน สมรรถนะของโรงเรียนมัธยมขนาด ใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี	ความ คิดเห็น ของ ผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)			รวม	ค่า IOC แปล ผล	แปล ผล	ข้อเสนอแนะ
		1	2	3				
4	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหา	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
ด้านสมรรถนะการสื่อสาร								
1	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรับสารอย่างมีสติ และถอดรหัสเพื่อให้เกิดความเข้าใจ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
2	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรับสารบนพื้นฐาน ความเข้าใจและความเคารพในความ คิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
ด้านสมรรถนะการสื่อสาร								
3	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกใช้กลวิธีการ สื่อสารอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึง ความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อบรรลุ วัตถุประสงค์ในการสื่อสาร	1	1	1	3		ใช้ได้	
ด้านสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม								
1	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกทีมที่ดี	1	0	1	2	0.667	ใช้ได้	เป็นผู้นำและ ผู้ตามที่ดี
2	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีภาวะผู้นำ	1	0	1	2	0.667	ใช้ได้	
3	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีกระบวนการ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ข้อที่	แนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐาน สมรรถนะของโรงเรียนมัธยมขนาด ใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี	ความ คิดเห็น ของ ผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)			รวม	ค่า IOC แปล ผล	แปล ผล	ข้อเสนอแนะ
		1	2	3				
	ทำงานแบบร่วมมือรวมพลังอย่างเป็น ระบบ							
4	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความสัมพันธ์ ที่ดี	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
5	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการจัดการความ ขัดแย้ง	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
ด้านสมรรถการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง								
1	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองรู้ เคารพสิทธิ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
2	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมือง รับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
3	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองมีส่วน ร่วมอย่างมีวิจารณญาณ	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
4	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองผู้สร้าง การเปลี่ยนแปลง	1	0	1	2	0.667	ใช้ได้	

ข้อที่	แนวทางการส่งเสริมหลักสูตรฐาน สมรรถนะของโรงเรียนมัธยมศึกษา ใหญ่พิเศษ ในจังหวัดปทุมธานี	ความ คิดเห็น ของ ผู้เชี่ยวชาญ (ท่านที่)			รวม	ค่า IOC แปล ผล	แปล ผล	ข้อเสนอแนะ
		1	2	3				
ด้านสมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและ วิทยาการอย่างยั่งยืน								
1	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจปรากฏการณ์ ที่เกิดขึ้นบนโลกและในเอกภพ	1	0	1	2	0.667	ใช้ได้	
2	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์เพื่อการอยู่ร่วมกันกับ ธรรมชาติอย่างยั่งยืน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
3	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้าง ใช้ และรู้เท่า ทันวิทยาการเทคโนโลยี	1	1	1	3	1	ใช้ได้	
4	โรงเรียนของท่านมีหลักสูตรที่ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะทาง คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์สำหรับ การเข้าใจระบบธรรมชาติและ การอยู่ ร่วมกันอย่างยั่งยืน	1	1	1	3	1	ใช้ได้	

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	หัตยา บุญล้อมกำเงิน
วัน เดือน ปีเกิด	7 เมษายน 2538
สถานที่เกิด	จังหวัดชัยภูมิ ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษ, 2561 มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, 2567
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 111/299 หมู่ 2 ตำบลสามโคก อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี 12160
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดบางเตยนอก
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู คศ.1

